

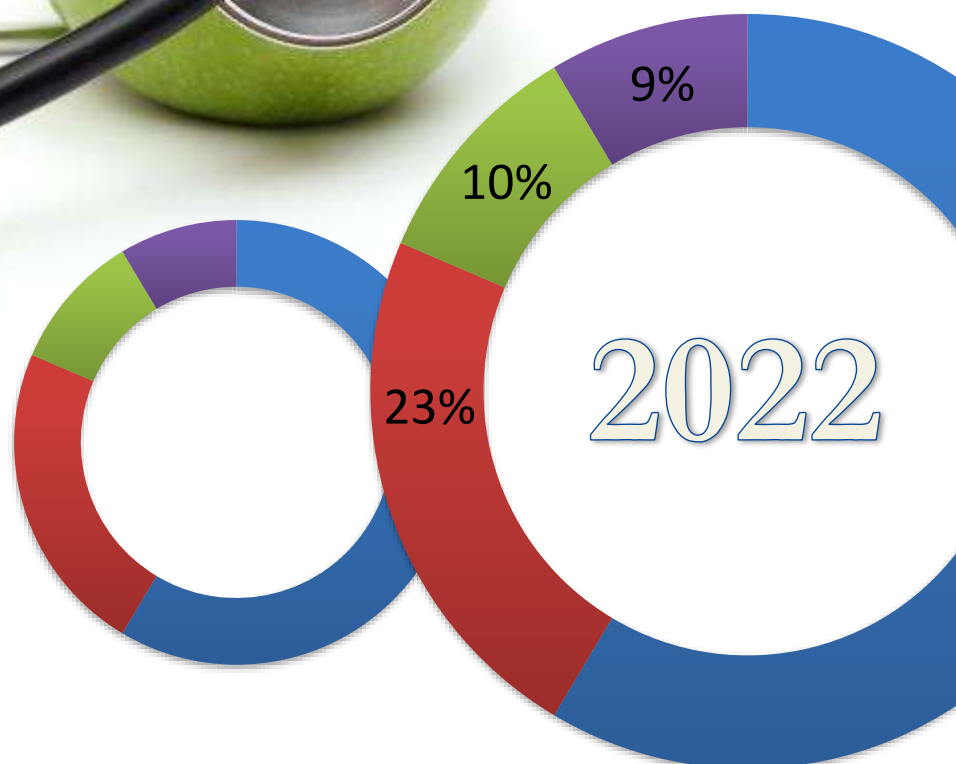

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Człuchowie

Raport

STAN SANITARNY POWIATU CZŁUCHOWSKIEGO ZA ROK 2022

2022

Szanowni Państwo,

głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu człuchowskiego, było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki i prekursory narkotyków, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego. Cel ten był realizowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, w ścisłej współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną a także: Starostą Człuchowskim, Powiatowym Inspektorem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji oraz z placówkami oświatowo-wychowawczymi.

Przedstawiony raport to wynik całorocznej pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Stan sanitarny powiatu człuchowskiego został opracowany na podstawie własnych materiałów, informacji i spostrzeżeń, które zostały zebrane w czasie przeprowadzonych kontroli w minionym roku.

Wyrażam nadzieję, że niniejszy raport to podstawa do podejmowania kolejnych kroków, mających na celu ochronę i poprawę zdrowia publicznego mieszkańców powiatu oraz przyczyni się do jeszcze lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Mariola Czajka

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie

Na ogólną ocenę stanu sanitarnego i zagrożeń zdrowotnych decydujący wpływ mają:

- stan środowiska naturalnego, zachodzące w nim zmiany jak i modyfikacje określonych warunków środowiska z równoczesnym wykorzystywaniem ich dla swego rozwoju i komfortu,
- sprawność eksploatacyjna i nadzorcza służb odpowiedzialnych za stan sanitarno–techniczny urządzeń ochrony środowiska, sprawność i prawidłowość ich działania,
- stopień rozwiązywania systemów zaopatrzenia w wodę, lokalizację i wykonanie składowisk odpadów, rozbudowy systemów kanalizacji ograniczających usuwanie nieczystości ciekłych do szamb itp.,
- stopień świadomości społecznej w zakresie podstawowych elementów życia, powietrza, wody, gleby czy żywności. Poznanie dynamiki zmian zachodzących w środowisku i postawienie diagnozy środowiskowej, następnie ustalenia prognozy tych zmian poprzez prowadzenie obserwacji i eksperymentów dotyczących kumulowania się i współkreowania działań poszczególnych czynników na organizm ludzki.
- stopień obowiązkowości i chęci przeciwdziałania złym nawykom w zakresie utrzymania czystości i porządku, zwłaszcza w placówkach oświatowo–wychowawczych w zakładach opieki zdrowotnej, sklepach, zakładach przetwórstwa spożywczego i magazynach oraz właściwego stanu sanitarnego otoczenia człowieka,
- ocena powstawania ryzyka chorób przenoszonych drogą pokarmową wynikających w globalizacji handlu oraz zmian zachodzących w procesie produkcji, przetwarzaniu, przechowywaniu i transporcie żywności,
- ocena efektywności zwalczania chorób zakaźnych w kontekście hospitalizacji, czasu leczenia, rosnących kosztów tegoż leczenia, jak i wzrostu absencji chorobowej w szkołach i w miejscu pracy.

Nie ulega wątpliwości, że wspólne działania w ekspozowaniu konkretnych zagrożeń i nadanie im dużego znaczenia powinno przynosić pozytywne rezultaty. „Nie wystarczy podstawa współczucia, musimy sobie pomagać. O wiele skuteczniej jest zapobiegać nieszczęściu, niż je naprawiać.”

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	6
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych.....	7
1.1 Choroby zakaźne na terenie powiatu człuchowskiego	7
1.2 Analiza szczepień ochronnych	11
2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka	13
2.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej	13
2.2 Ocena stanu sanitarnego w zakresie jakości wód.....	16
3. Warunki bezpieczeństwa i higieny pracowników.....	18
4. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	21
5. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	24
5.1 Realizacja interwencji programowych.....	24
5.2 Realizacja interwencji nieprogramowych.....	32
6. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo–wychowawczych.....	57
7. Oddział Laboratoryjny.....	57

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE WYBRANYCH CHOROÓB

ZAKAŻNYCH

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie człuchowskim została sporządzona wzorem lat ubiegłych w oparciu o dane jakie wpłynęły do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Człuchowie. Zgłaszania, kwalifikacje i rejestracje zachorowań na niektóre choroby zakaźne odbywały się zgodnie z „Definicjami przypadków chorób zakaźnych”, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego przygotowanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP– PZH. W 2022 r. przeprowadzono 2333 wywiadów epidemiologicznych.

1.1 Choroby zakaźne na terenie powiatu człuchowskiego

Jednostka chorobowa (wykazane w Mz 56)	2022
Salmoneloza – zatrucia pokarmowe	12
Zakażenia jelitowe – bakteryjne – A04	3
Zakażenia jelitowe – wirusowe – A08	95
Biegunka i zapalenie żołądkowo– jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu A09	98
Plonica	9
Kiła	4
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes	3
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	8
Borelioza	19
Wirusowe zapalenie opon mózgowo– rdzeniowych	1
HIV/Aids	2
Ospa wietrzna	303
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	9
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	24
Świnka	2
Grypa (wykazana w Mz 55)	11297
Gruźlica	8
Styczność i narażenie na wściekliznę	55
Zgony z powodu chorób zakaźnych	36

Choroby szerzące się drogą pokarmową

Do tej grupy chorób zaliczamy zatrucia i zakażenia pokarmowe o bardzo zróżnicowanej etiologii. Główną przyczyną zachorowania jest spożycie pokarmu skażonego drobnoustrojami (wirusami, bakteriami, pasożytami) lub ich toksynami. W przypadku zakażeń wirusowych do zachorowania może dojść również w wyniku kontaktu z osobą chorą lub kontaktu z powierzchniami zanieczyszczonymi wirusami. Zapadalność na te jednostki chorobowe jest związana także z higieną przyrządzania i spożywania potraw.

Dur brzuszny, dury rzekome i czerwonka bakteryjne

W roku 2022 nie odnotowano zachorowań na terenie powiatu człuchowskiego na dur brzuszny, dury rzekome oraz czerwonkę bakteryjną.

Zatrucia pokarmowe pałeczką salmonella

W roku 2022 zarejestrowano 12 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką Salmonella. Wszystkie przypadki zostały zgłoszone jako potwierdzone. W porównaniu do roku 2021 liczba

zachorowań zwiększyła się o 5 przypadków. Większość zachorowań została wywołana pałeczką *Salmonella Enteritidis*. Zachorowania rozłożyły się po równo 6 osób to mieszkańcy wsi a 6 miasta..

Choroby, przeciw którym stosuje się szczepienia ochronne

Różyczka

W roku 2022 nie zarejestrowano zachorowania na różyczkę.

Nagminne zapalenie przyusznic – świnka

Do Powiatowej Stacji Sanitarnej– Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2022 wpłynęły 2 zgłoszenia zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic. Zachorowania rozpoznano u dziewczynek w wieku 5–6 lat. Dzieci były poddane szczepieniom przeciwko nagminnemu zapaleniu przyusznic dawką podstawową.

WZW B

W roku 2022 wpłynęło 9 zgłoszeń dodatnich wyników świadczących o zakażeniu WZW B. 6 zgłoszeń dotyczyło osadzonych w Zakładzie Karnym

Biegunki u dzieci do lat 2

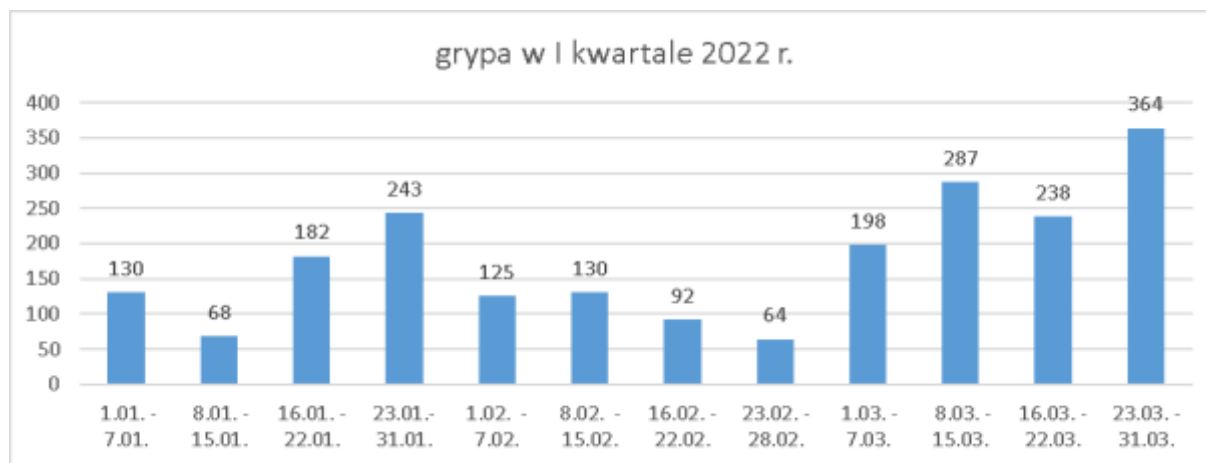
Do Powiatowej Stacji Sanitarnej– Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2022 wpłynęło 34 zgłoszenia biegunek u dzieci do lat 2. Wśród zgłoszonych zachorowań 29 dzieci poddanych było hospitalizacji, reszta pozostawała w leczeniu ambulatoryjnym.

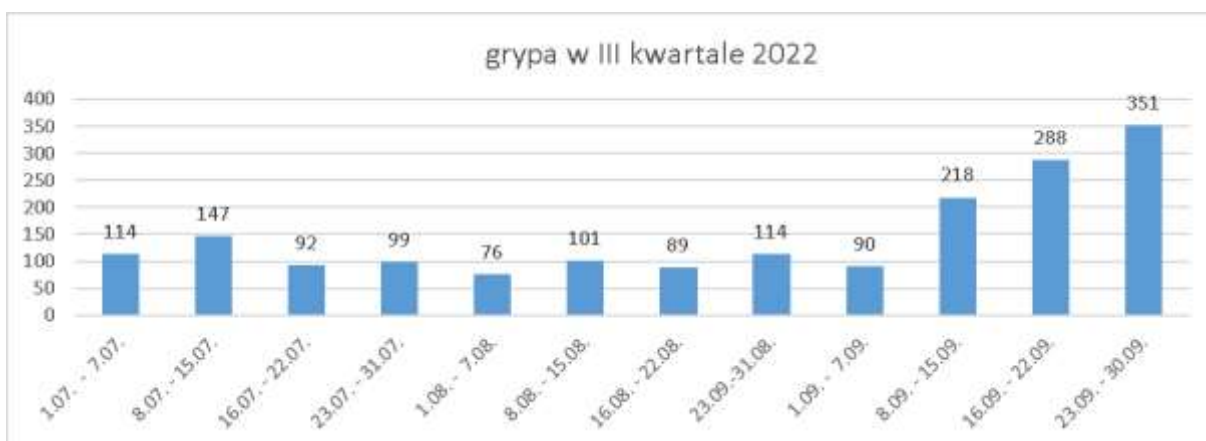
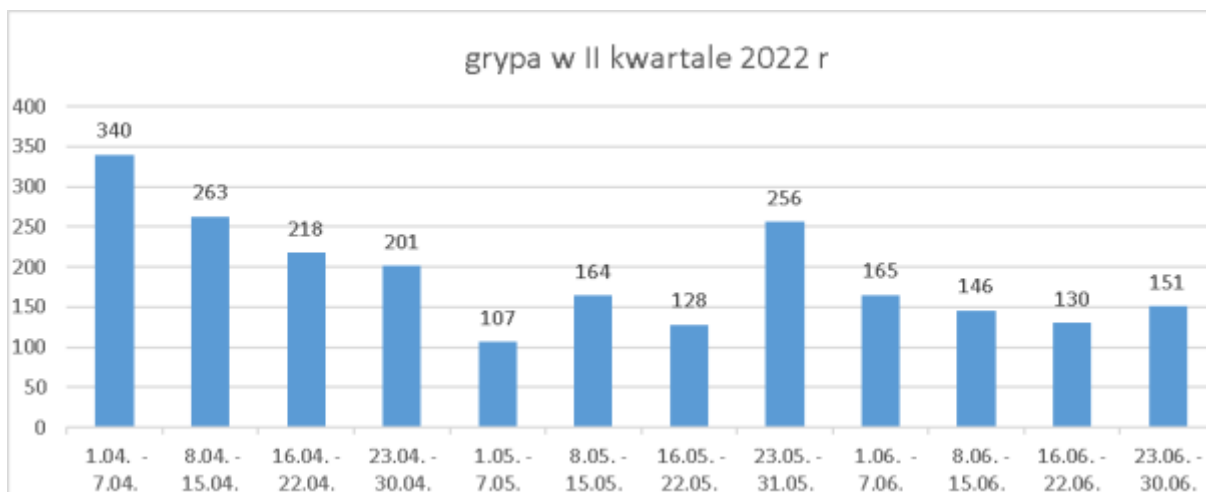
w Czarnem u których wykryto zachorowanie na WZW B podczas badań diagnostycznych.

Grypa

Zachorowania na grype w roku 2022 utrzymywały się na dużo wyższym poziomie w porównaniu do roku 2021.

Zarejestrowano 11297 przypadków zachorowania na grype, z czego 128 osób zostało skierowanych do szpitala. Powodem skierowania do szpitala były objawy ze strony układu oddechowego oraz układu krążenia. Najliczniejszą grupę hospitalizowanych stanowiła populacja osób od 0 do 4 roku życia – 58 osób. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w grupie wiekowej 15 – 64 lat – 4320 przypadków grypy, a najmniej w grupie wiekowej 65 lat i więcej – 891 zachorowań.

Inne choroby zakaźne

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C

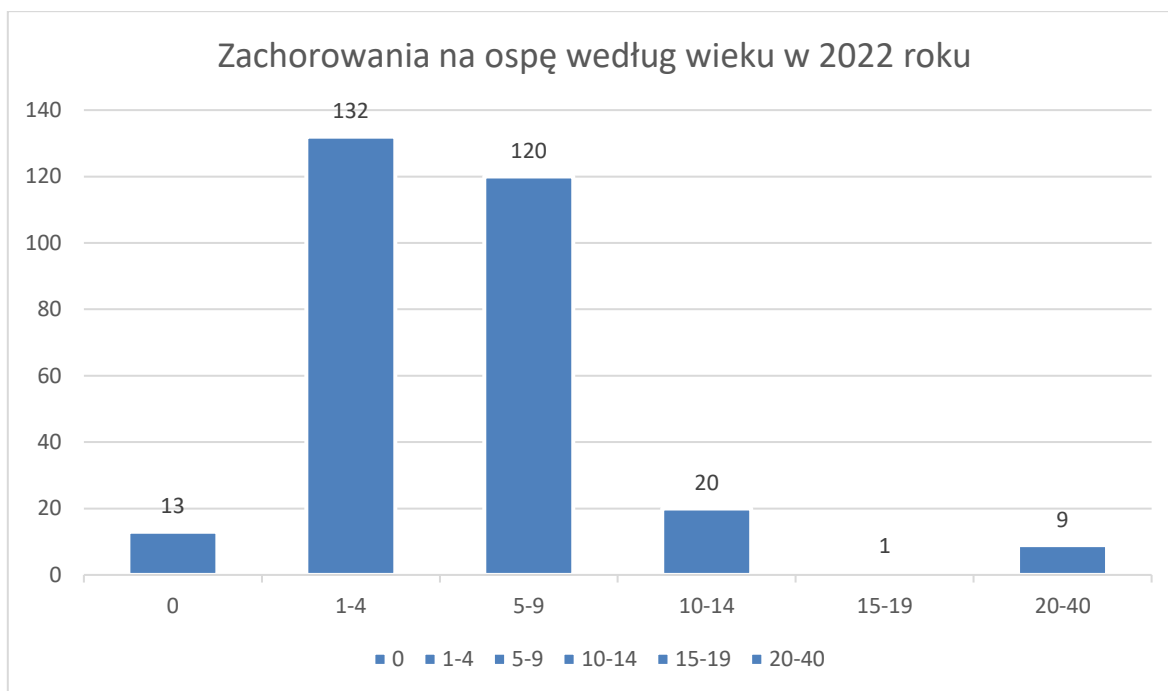
W roku 2022 zarejestrowano 24 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C. 15 zgłoszeń

zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C wpłynęło z Zakładu Karnego w Czarnem..

Ospa wietrzna

Do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Człuchowie w roku 2022 wpłynęło 303 zgłoszenia zachorowań na ospę wietrzną. Największą liczbę zachorowań zarejestrowano u dzieci w wieku 0 – 4 lat – 145 przypadków. Drugą grupą wiekową w której wystąpiła największa liczba zachorowań na ospę wietrzną były dzieci w przedziale wiekowym od 5 – 9

lat – 120 osób. Analizując zachorowania według płci, więcej zachorowań zarejestrowano wśród mężczyzn – 177 zachorowań, natomiast wśród kobiet odnotowano 126 zachorowań na ospę wietrzną. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wśród osób zamieszkujących obszary wiejskie odnotowano 228 przypadków zachorowań na ospę wietrzną, natomiast u mieszkańców miast zachorowań tych było 72.

Borelioza

W roku 2022 zarejestrowano 19 przypadków zachorowań na boreliozę. Wśród wszystkich przypadków 17 miało postać skórną charakteryzującą się wystąpieniem rumienia. Najczęściej do kontaktu dochodziło podczas pobytu w lasach wszystkie na terenie powiatu człuchowskiego.

Zapobieganie wściekliznie

W roku 2022 zarejestrowano 4 osoby które musiały poddać się szczepieniom ochronnym przeciwko

wściekliznie. Do stacji zgłoszono 55 przypadków pogryzień głównie przez psy.

W bieżących działaniach Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna współpracowała z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Człuchowie, z lecznicami dla zwierząt znajdujących się na terenie powiatu człuchowskiego, oraz z innymi PSSE na terenie kraju.

COVID– 19, SARSCoV– 2

W 2022 r. zarejestrowano 2183 pozytywnych wyników testów na COVID– 19. Hospitalizacji poddanych było 214 osób, zmarło 26 osób.

1.2 Analiza szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowane w oparciu o Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego, który jest aktualizowany co roku. Nadzór nad realizacją szczepień sprawuje Inspekcja Sanitarna na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnym u ludzi. Szczepienia ochronne są skuteczną i powszechnie akceptowaną społecznie metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne.

W roku 2022 w ramach Programu Szczepień Ochronnych prowadzone były szczepienia obowiązkowe przeciwko: gruźlicy (BCG), błonicy, krztuścowi, tężcowi (DTP), odrze, różyczce, śwince (MMR), nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (WZW B) oraz przeciwko zakażeniom wywoływanym przez *Haemophilus influenzae* typ B (Hib), inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokokom) oraz rotawirusom.

Szczepienia ochronne były prowadzone w następujących podmiotach leczniczych:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” s.c. Przechlewo, ul. Człuchowska 12 a,
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Almus” Debrzno, ul. Strzelecka 2.
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Promed” Wiesław Staszczuk, Rzeczenica, ul. Przechlewska 19,
4. Novo-Med. Sp. z o.o Czarne, ul. Wojska Polskiego 8,
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Elmar” Elżbieta Król, Koczala, ul. Zielona 2,
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” Przychodnia Lekarska Człuchów, os. Wazów 8,
7. Pomorski Ośrodek Diagnostyki Medycznej Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Podimed” Czarne, Plac Wolności 10,
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sanus-Med” Człuchów, ul. Koszalińska 4.
9. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Jacek Wilant Człuchów, ul. Sobieskiego 5,
10. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS”, Człuchów, ul. Sikorskiego 12,
11. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AnMed” Anita Filipowicz-Kozak, Człuchów, ul. Sobieskiego 5,
12. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Puchatek” Człuchów, ul. Sobieskiego 5,
13. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Człuchowie, Podstawowa Opieka Ambulatoryjna.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają odpowiednie wyposażenie w postaci urządzeń chłodniczych oraz zaopatrzone są w system ciągłego monitorowania temperatury. Na terenach gmin należących do powiatu człuchowskiego podmioty lecznicze posiadają dodatkowe zasilenie w postaci agregatu prądotwórczego bądź zasilacza UPC w razie awarii prądu elektrycznego.

Personel zajmujący się wykonawstwem szczepień ochronnych posiada odpowiednią wiedzę i kwalifikacje do prowadzenia szczepień ochronnych.

Na początku 2022 roku powstał nowy punkt szczepień „MEDICUS” znajdujący się w Człuchowie na os. Sikorskiego 12.

W roku 2022 pandemia COVID-19 nie przeszkadzała w realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Wszystkie podmioty medyczne realizowały program zgodnie z wytycznymi zawartymi w PSO.

Analiza procentowa wykonania szczepień w rocznikach 2022-2021, czyli w najmłodszej grupie podlegającym szczepieniu wygląda następująco:

Rocznik	Szczepienie	Wykonanie
2022	BCG	99,1%
2022	WZW B	75%
2022	Błonica, tężec, krztusiec, polio, hib	48 %
2022	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	65 %
2022	Rotawirusy	52 %
2021	BCG	99,2%
2021	WZW B	99,5 %
2021	Błonica, tężec, krztusiec, polio, hib	92 %
2021	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	99 %
2021	Odra, świnka i różyczka	86 %
2021	Rotawirusy	91 %

Niepożądane odczyny poszczepienne to niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku z czasowym wykonaniem szczepienia ochronnego.

Niepożądane odczyny poszczepienne możemy podzielić na:

- ciężkie, czyli takie, które zagrażają życiu i wymagają hospitalizacji, mogą prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej lub umysłowej, mogą kończyć się śmiercią
- poważne, czyli takie, które charakteryzują się dużym nasileniem objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki, ale nie prowadzą do trwałego uszczerbku na zdrowiu
- łagodne, czyli takie, które nie mają dużego nasilenia i charakteryzują się niewielkim nasileniem objawów chorobowych.

W roku 2022 w powiatowym wykazie niepożądanych odczynów poszczepiennych zanotowano 6 niepożądanych odczynów poszczepiennych. NOP wystąpiły po następujących szczepieniach:

- p/błonicy i tężcowi, krztuścowi- 4 łagodne i 1 poważny
- p/odrze, śwince i różyczce- 1 łagodny

Informację o stwierdzonych odczynach poszczepiennych przekazywano na bieżąco do Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie jak i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku za pomocą dostępnych systemów informatycznych (SEPIS, EPIBAZA)

Osoby uchylające się od obowiązku szczepień:

Na terenie powiatu człuchowskiego znajdują się osoby nie realizujące szczepień ochronnych. Niechęć do szczepień spowodowana jest pozyskiwaniem informacji ze stron internetowych, telewizji. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych zostały informowane przez podmioty lecznicze o konieczności poddania się szczepieniom ochronnych. O osobach, które nie wykonały obowiązku szczepień podmioty lecznicze informowały PPIS. W roku 2022 wysłano wezwania do 126 opiekunów prawnych, których dzieci nie zostały zaszczepione. Obowiązek szczepień wykonało 78 opiekunów prawnych. W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie wystawił 19 Tytułów Wykonawczych wraz z wnioskami do Wojewody Pomorskiego o nałożenie grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień. Na stanowisko PPIS w Człuchowie złożono 12 zażaleń do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku

2. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA CZŁOWIEKA

2.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej

1. Ustępy publiczne.

Na terenie powiatu człuchowskiego znajdują się 2 ustępy publiczne. W 2022r. nie zostały przeprowadzone kontrole w tych obiektach, gdyż nie były ujęte w planie kontroli na ten rok.

2. Baza noclegowa.

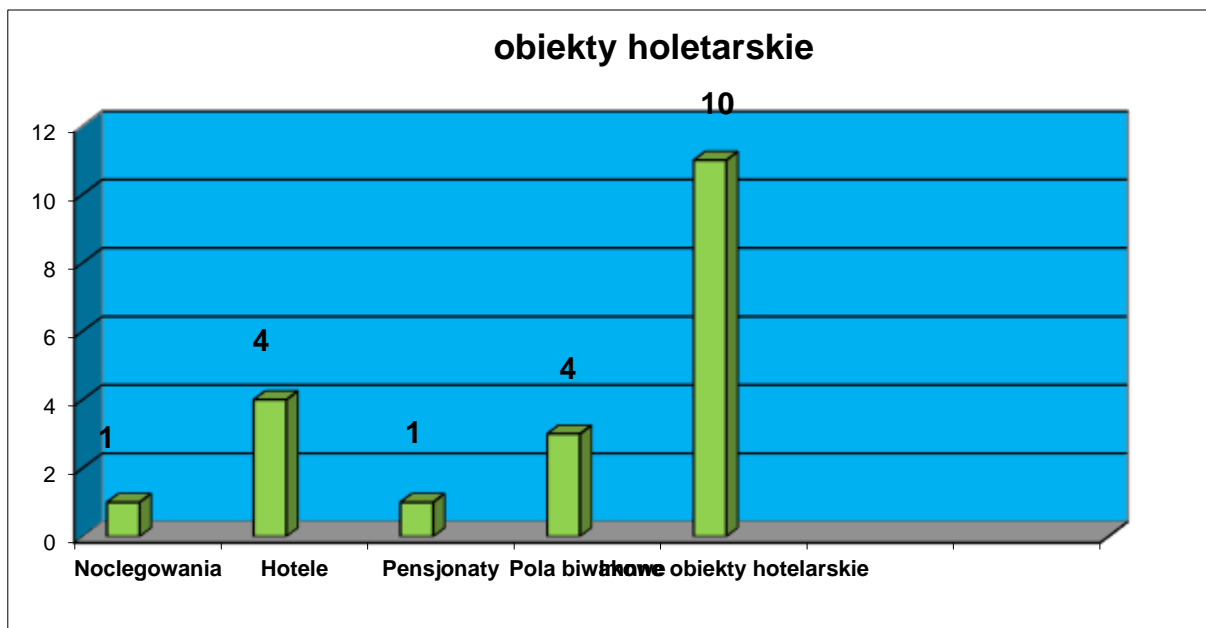
Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajduje się 16 placówek świadczących usługi noclegowe oraz 4 pola biwakowe, w tym:

- 4 hotele – przeprowadzono kontrolę w 3 obiektach,
- 1 pensjonat – nie przeprowadzono kontroli w 2022r.,
- 1 kemping – nie przeprowadzono kontroli w 2022r.
- 10 obiektów w których są świadczone usługi hotelarskie– skontrolowano 4,
- 4 pola biwakowe – nie kontrolowano w 2022r.

Stan sanitarno – porządkowy skontrolowanych placówek bazy noclegowej zachowany. Postępowanie z bielizną czystą i brudną zgodnie z wymogami. Wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągu publicznego, gospodarka odpadami stałymi i płynnymi prowadzona prawidłowo.

Do Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Człuchowie, w sezonie letnim nie wpłynęła żadna interwencja dot. złego stanu sanitarnego obiektów świadczących usługi hotelowe.

Na podstawie badań jakości wody do spożycia pobieranych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, na terenach turystycznych, a także na podstawie dostarczanych wyników badań wody wykonywanych przez producentów wody w ramach wewnętrznej kontroli można było stwierdzić, brak przekroczeń aktualnie obowiązujących norm jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Noclegownia.

W ewidencji tut. Stacji jest 1 stała noclegownia całoroczna, działająca w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie. Noclegownia składa się z 3 pokoi sypialnianych, kuchni, świetlicy, łazienki, wc. Obiekt posiada 10 miejsc noclegowych. Osoby przebywające w noclegowni same muszą zapewnić sobie śniadanie oraz kolację. MOPS nie zapewnia produktów żywnościowych, jedynie obiad składający się z 2 dań, który można spożyć codziennie w stolówce Ośrodka Szkolno – Wychowawczego przy ul. Batorego w Człuchowie.

4. Dom Pomocy Społecznej.

Dom Pomocy Społecznej mieści się w Czarnem. Obiekt zamieszkują osoby dorosłe (kobiety) przewlekle, psychicznie chore. Dom dysponuje 199 miejscami dla tej grupy osób. W 2022r. przeprowadzono 1 kontrolę w obiekcie, która nie wykazała nieprawidłowości. Podczas kontroli sprawdzono gospodarkę bielizną pościelową, gospodarkę odpadami medycznymi oraz komunalnymi, jak również stan sanitarno– techniczny pomieszczeń (pokoje mieszkalne wraz z węzłami higieniczno – sanitarnymi, gabinet zabiegowy, magazyn odpadów medycznych).

5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej.

Na koniec 2022r. na terenie powiatu człuchowskiego zewidencjonowano 47 zakładów fryzjerskich, 49 gabinetów kosmetycznych, 11 innych zakładów prowadzących więcej niż jedną usługę, 4 zakłady odnowy biologicznej oraz 1 gabinet tatuażu.

W 2022r. łącznie przeprowadzono kontrolę w 37 obiektach. Nalożono 3 mandaty karne. W 2022r. przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z nadesłaną skargą – przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów dotyczących niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych. Podczas kontroli w/w podmiotów zwracano szczególną uwagę na wystarczającą ilość środków dezynfekcyjnych oraz bieżącą czystość w zakładach, jak również na sterylizację narzędzi wielokrotnego użytku.

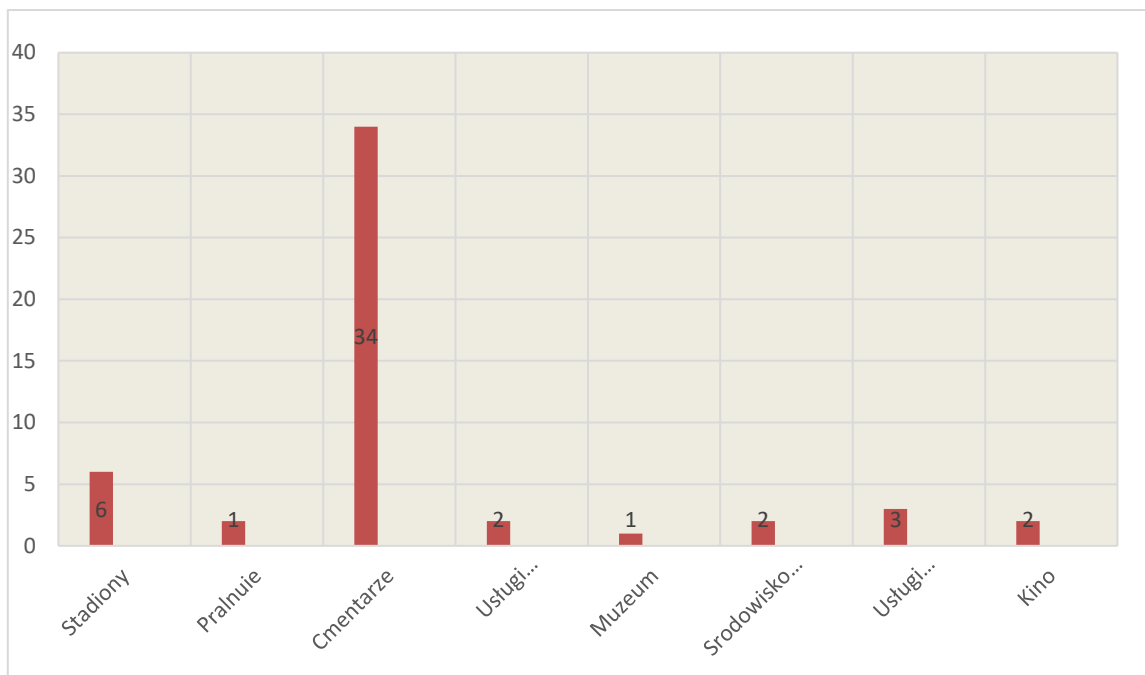
6. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie zdrowia publicznego.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie, znajduje się 5 obiektów świadczących usługi pogrzebowe, ale tylko 3 z nich posiadają domy pogrzebowe. Wszystkie zakłady mogą świadczyć usługi z zakresu ekshumacji zwłok. W 2022r. nadzorowano przebieg przeprowadzania ekshumacji zwłok przez firmy pogrzebowe. Ekshumacje przeprowadzane zostały z zachowaniem obowiązujących przepisów oraz na podstawie decyzji wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie. Odpady stałe gromadzone w kontenerach lub pojemnikach. Właściciele obiektów mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz niebezpiecznych z firmami posiadającymi odpowiednie uprawnienia.

Powiat	Zakłady pogrzebowe	Domy przedpogrzebowe i kostnice	Decyzje dot. ekshumacji	Decyzje dot. Przewozu zwłok	Postanowienia dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy
człuchowski	5	3	81	0	9

7. Inne (tereny rekreacyjne, cmentarze, inne obiekty użyteczności publicznej)

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie znajdują się również inne obiekty użyteczności publicznej m.in. cmentarze, pralnie, zakłady rehabilitacji, boiska sportowe, muzeum – w sumie jest ich 51. W roku 2022 w tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 19 kontroli.

8. Obiekty podległe Ministerstwu Sprawiedliwości.

Na terenie powiatu człuchowskiego znajduje się Zakład Karny zlokalizowany w Czarnem przy ul. Pomorskiej 1. Na terenie zakładu mieści się Szpital i Ambulatorium z Izłą Chorych. Na terenie Zakładu Karnego znajdują się pawilony mieszkalne wyposażone w łaźnie ogólne a każda cela posiada kąciek sanitarny. W roku 2022 przyjęto łącznie 3 interwencje od skazanych osadzonych w Zakładzie Karnym w Czarnem. Sprawy dotyczyły m.in. niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych łaźni, sali do ćwiczeń oraz siłowni na zewnątrz budynku, jak również występowania pluskiew. Przeprowadzone kontrole nie potwierdziły się. Skarżący dostali pisemną odpowiedź na złożone skargi.

2.2 Ocena stanu sanitarnego w zakresie jakości wód

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę

W 2022 r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Człuchowie znajdowały się 74 wodociągi sieciowe z podziałem na:

- 59 wodociągów zaopatrujących w wodę w ramach zbiorowego zaopatrywania w wodę,
- 15 wodociągów innych.

Wodociągi sieciowe zaopatrywały w wodę 51 882 konsumentów.

Ilość przedsiębiorstw wodociągowo- kanalizacyjnych oraz innych właścicieli wodociągów na nadzorowanym terenie na podstawie przyznanego zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w myśl zapisów Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, z 2022 r. poz. 1549) nie uległa zmianie:

- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Człuchowie, ul. Sobieskiego 11, 77- 300 Człuchów;

- Gmina Człuchów Zakład Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Gminy w Człuchowie, ul. Plantowa 28, 77– 300 Człuchów;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie ul. Traugutta 2, 77– 310 Debrzno;
- Przedsiębiorstwo Wodno– Kanalizacyjne sp. z o.o. w Czarnem, Al. Zwycięzców 1c, 77– 330 Czarne;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Rzeczenicy Sp. z o.o., ul. Człuchowska 11, 77– 304 Rzeczenica;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie, ul. Człuchowska 26, 77– 320 Przechlewo;
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Koczale, ul. Zielona 2, 77– 220 Koczała.

Mieszkańcy miast i wsi powiatu człuchowskiego zaopatrywani byli w wodę z wodociągów sieciowych, zakładowych i lokalnych w 94 %, pozostałe to ujęcia indywidualne przydomowe. Jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę są pokłady wód podziemnych.

Na terenie miast pod nadzorem pozostawały 4 wodociągi publiczne (Człuchów – 1, Debrzno – 1, Czarne – 2). Na terenach wiejskich pod nadzorem stacji znajdowało się:

- 55 wodociągów publicznych,
- 7 wodociągów zakładowych,
- 8 wodociągów lokalnych.

Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2022 r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody w wodociągach badana była kilka razy w roku w punktach ustalonych wspólnie z właścicielami wodociągów. Częstotliwość badań jakości wody wynikała z załącznika nr 4C do ww. rozporządzenia.

W 2022 r. przedsiębiorstwa wodociągowo– kanalizacyjne oraz inni właściciele wodociągów wykonywali badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Człuchowie. Były one tak ustalone, aby nie kolidowały z prowadzonymi badaniami przez PPIS w Człuchowie. Sprawozdania z otrzymanych badań oraz oceny jakości wody sporządzone przez przedsiębiorstwa były przesyłane do Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Człuchowie.

W wodociągach na terenie powiatu człuchowskiego woda odpowiadała wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie bakteriologicznym jak i fizykochemicznym. W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie w ramach prowadzonego nadzoru nad 74 wodociągami pobral 142 próbki wody do badań. Probki wody dostarczane były do laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Człuchowie, gdzie wykonywane były badania podstawowe (monitoring kontrolny) – 130 próbek oraz do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Gdańsku, gdzie wykonywane były badania rozszerzone (monitoring przeglądowy) – 12 próbek.

W ramach nadzoru sanitarnego jakości ciepłej wody w 2022 r. w celu wykrywania bakterii *Legionella sp.*, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie stwierdził ponadnormatywną obecność bakterii w dwóch punktach na terenie powiatu człuchowskiego:

- Zakład Karny w Czarnem,
- Hotel PHUP Duet w Człuchowie.

W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie wszczął postępowanie administracyjne i wydał decyzję nakazującą doprowadzenie jakości ciepłej wody użytkowej do obowiązujących norm sanitarnych.

W związku z kontrolami w zakresie oceny stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie nałożył grzywnę w drodze mandatu karnego na Dyrektora Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koczale.

Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie znajdują się 3 baseny kąpielowe:

- Samorządowy Basen Sportowo – Rekreacyjny w Człuchowie,
- Basen w Hotelu AUBRECHT COUNTRY SPA w Koprzywnicy,

- Basen w Hotelu nad Czernicą w Czarnem.

W 2022 r. pod nadzorem PPIS w Człuchowie było 7 kąpielisk:

- kąpielisko przy Ośrodku Wypoczynkowym nad Jeziorem Rychnowskim,
- kąpielisko przy Ośrodku Szkoleniowym WOPR Człuchów,
- kąpielisko nad jeziorem Staw Miejski w Debrznie,
- kąpielisko nad jeziorem Żuczek w Debrznie,
- kąpielisko nad jeziorem Końskim w Przechlewie,
- kąpielisko nad jeziorem Dymno w Koczale,
- kąpielisko nad jeziorem Szczytno przy Ośrodku Rekreacyjno – Wypoczynkowym „Rzewnica”.

Podczas sezonu letniego w kąpielisku nad jeziorem Żuczek w Debrznie wystąpił zakwit sinic, w związku z czym PPIS w Człuchowie podjął decyzję o tymczasowym zamknięciu tego kąpieliska w dniach 01.08 – 02.08.2022 r.

Wszystkie kąpieliska posiadały tablice informacyjne, na których umieszczono dane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli (Dz.U. 2018 poz. 2476).

3. WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACOWNIKÓW

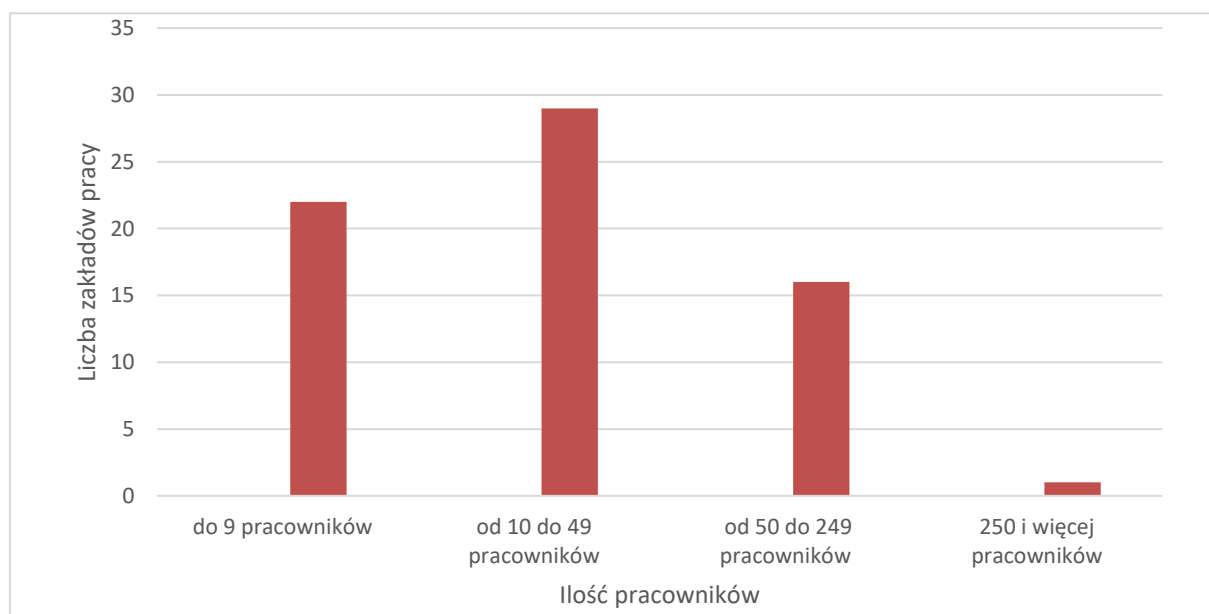
W sekcji Higieny Pracy na terenie objętym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Człuchowie w 2022 roku znajdowało się w ewidencji 229 zakładów pracy . W 68 zakładach pracy przeprowadzono ogółem 72 kontroli.

Liczba zatrudnionych pracowników w skontrolowanych zakładach wyniosła ogółem 3244 pracowników (6072 pracowników w zakładach pracy znajdujących się w ewidencji).

Liczba zakładów pracy wg liczby zatrudnionych pracowników objętych kontrolą w 2022 roku:

- do 9 pracowników – 22 zakładów
- od 10 do 49 pracowników – 29 zakładów
- od 50 do 249 pracowników – 16 zakłady
- 250 i więcej pracowników – 1 zakłady

Wykres 1. Struktura zakładów pracy wg liczby pracowników objętych kontrolą sekcji Higieny Pracy w 2022 roku

Ocena stanu sanitarnego zakładów pracy

U przedsiębiorców w związku z trwającą epidemią SARS-CoV-2, a później stanem zagrożenia epidemiologicznego utrudnione było przeprowadzanie badań lekarskich pracowników. Część zakładów w dniu kontroli nie posiadało aktualnych, okresowych badań lekarskich, co było zgodne z art. 12a. Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2021.2095) ppkt 1 zawiesza się wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów: art. 229 § 2 zdanie pierwsze, § 4a w zakresie badań okresowych i § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas prowadzonego nadzoru sanitarnego w 10 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne.

W 10 decyzjach zawarto 25 nakazów, uwzględniono m.in. nakazy:

- w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych – 6 nakazów
- w zakresie oceny ryzyka zawodowego – 1 nakaz
- w zakresie poprawy warunków sanitarno – higienicznych pomieszczeń pracy i pomieszczeń sanitarno – higienicznych – 15 nakazów
- w zakresie substancji, preparatów, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 1 nakaz
- w zakresie instrukcji stanowiskowych – 1 nakaz
- w zakresie prania odzieży roboczej – 1 nakaz

Tabela 1. Wykaz liczby zakładów w ewidencji na dzień 31.12. 2022r, liczby zakładów poddanych kontroli oraz liczby przeprowadzonych kontroli wg PKD przez sekcję Higieny Pracy w 2022 roku

PKD		Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów poddanych kontroli	Liczba kontroli
01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, lowiectwo, wyłączając działalność usługową	27	4	4
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	14	1	1
10	Produkcja artykułów spożywczych	18	6	6
14	Produkcja odzieży	1	0	0
15	Produkcja skóry i wyrobów ze skór wyprawionych	1	1	1
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	24	7	8
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	5	1	1
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1	0	0
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	6	2	2
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	0	0
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	8	4	5
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	1	1

28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowanych	6	5	5
29	Produkcja pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli	2	1	1
31	Produkcja mebli	13	5	7
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie	7	3	3
36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2	0	0
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	5	2	2
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem odpadów, odzysk surowców	6	3	3
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	5	1	1
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1	1	1
43	Roboty budowlane specjalistyczne	3	1	1
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi, naprawa pojazdów samochodowych	7	2	2
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1	1	1
47	Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	18	8	8
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	2	0	0
71	Działalność w zakresie architektury, inżynierii; badania i analizy techniczne	1	0	0
73	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	3	1	1
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	2	0	0
84	Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3	2	2
86	Opieka zdrowotna	8	1	1
91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	5	0	0
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	1	0	0
94	Działalność organizacji członkowskich	1	1	1
95	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	2	0	0
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	5	4	4

Ocena narażenia na czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Na terenie powiatu człuchowskiego występuje narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia tj. hałas, drgania, pyły, czynniki chemiczne, czynniki rakotwórcze, czynniki biologiczne. W skontrolowanych zakładach w 2022r stwierdzono w 7 zakładach przekroczenia NDN hałasu, w 1 zakładzie przekroczenie NDS czynników chemicznych. W 24 zakładach (na 229 ogółem w ewidencji) stwierdza się przekroczenia czynników fizycznych.

Choroby zawodowe

W 2022 r na terenie powiatu człuchowskiego nie stwierdzono chorób zawodowych.

Działania promocyjne i informacyjne

Przekazywanie informacji dotyczących przestrzegania przepisów o niepaleniu papierosów i e- papierosów i odpowiednim oznakowaniu w miejscu pracy. W związku z trwającym na początku roku stanem epidemii oraz w terminie późniejszym stanem zagrożenia epidemicznego przypominano o ciągłym przestrzeganiu zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego znajdujących się na stronie www.gis.gov.pl.

4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Nadzór nad zakładami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Liczba zakładów pod nadzorem Sekcji Higieny Żywności wynosi **605**. Liczba zakładów znajdujących się w rejestrze nie uległa znaczącej zmianie w stosunku do roku ubiegłego. W **37** skontrolowanych zakładach stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba zakładów znajdujących się w rejestrze	Liczba zaplanowanych kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli planowanych	% realizacji planu kontroli	Liczba kontroli nieplanowanych	w tym					Łączna liczba przeprowadzonych kontroli
					Liczba rekontroli	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba kontroli dot. zatwierdzania zakładów	Liczba granicznych kontroli sanitarnych	Inne, np. w zakładach niezarejestrowanych	
605	118	100	84,75%	137	14	11	36 (w tym 1 dok. zmian)	0	9	237+ 7 kontroli Covid

W roku 2022 wytypowano 118 obiektów do kontroli. W 17 obiektach zaplanowanych do kontroli przedsiębiorcy zakończyli działalność, w 1 zakładzie działalność została zawieszona, w związku z czym kontrole nie zostały wykonane.

Działalność represyjna w poszczególnych rodzajach nadzorowanych zakładów.

W roku sprawozdawczym wydano łącznie 64 decyzje administracyjne.

Decyzje administracyjne zostały wydane na przedsiębiorców po przeprowadzonych kontrolach, które wykazały nieprawidłowy stan sanitarno- techniczny zakładu. Łączna liczba decyzji na poprawę stanu z wyznaczonym terminem wykonania zaleceń wyniosła 8 i dotyczyła m.in. niewłaściwego stanu technicznego ścian i sufitów, urządzeń i sprzętu w tym wózków chlebowych oraz termosów. Ponadto wydano 52 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru, w związku ze złożeniem wniosków przez przedsiębiorców o wykreślenie zakładu z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na wniosek przedsiębiorców o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS wydano 3 decyzje zatwierdzające o dokonaniu zmian. W 2 przypadkach zmiana dotyczyła rozszerzenia działalności oraz 1 zakład zmniejszył zakres prowadzenia działalności o sprzedaż internetową suplementów diety.

Ocena stanu sanitarnego poszczególnych rodzajów obiektów.

Inne wytwórnie żywności

W tej grupie obiektów znajduje się 5 zakładów

- a) Pieczarkarnia „GARDENIA”, Pieniężnica 76, 77– 304 Rzeczenica prowadząca działalność w zakresie konfekcjonowania pieczarki białej;
- b) 3 zakłady prowadzące działalność w zakresie uprawy i konfekcjonowania boczniaka;
- c) Zakład produkcyjny „HUBERTUS” wyroby z dziczyzny– zakład zatwierdzony w roku 2021 w zakresie produkcji i sprzedaży wędlin z dziczyzny dla klienta indywidualnego.

W rejestrze zakładów znajdują się 3 zakłady prowadzące działalność w zakresie uprawy i konfekcjonowania boczniaka oraz 1 zakład konfekcjonujący grzyby hodowlane. Przeprowadzono 2 kontrole w tej grupie zakładów, pobrano do badania 1 próbkę boczniaka ostrygowatego w kierunku pozostałości pestycydów. Próbkę niezdyktwalifikowana.

Inne zakłady obrotu żywnością

Do grupy „Inne zakłady obrotu żywnością” zalicza się m.in. Urzędy Pocztowe, Gminne i Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Sklepy na Stacjach Paliw, skupy, miejsca obrotu suplementami diety, sprzedaż internetowa środków spożywczych.

Liczba zakładów, które zajmują się wprowadzaniem do obrotu suplementów diety:

– 5 miejsc obrotu: w tym Klub Zdrowia Weellness. W roku 2022 przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie sprzedaży stacjonarnej oraz internetowej suplementów diety zakończył działalność. Ponadto 1 zakład tj. Sklep medyczny „Herbakos” wystąpił z wnioskiem o dokonanie zmian w rejestrze zakładów w związku z rezygnacją ze sprzedaży internetowej suplementów diety. Wydano decyzję o dokonaniu zmian w rejestrze.

W tej grupie zakładów przeprowadzono 8 kontroli, w tym 4 kontrole tematyczne zgodnie z harmonogramem kontroli na 2022r. oraz 2 kontrole kompleksowe na wniosek przedsiębiorców o zatwierdzenie i wpis zakładu do rejestru. Kontrola poza planem w skupie owoców została przeprowadzona w związku z powiadomieniem alarmowym punktu kontaktowego Węgier dot. wykrycia WZW– A w próbce owoców mrożonych jagodowych ARDO FRUITBERRY MIX 2,5kg. Dostawcą czerwonej porzeczki wykorzystanej do produkcji mieszanek owocowych był przedsiębiorca z terenu powiatu człuchowskiego. Przeprowadzono postępowanie wyjaśniające m.in. faktury oraz dowody skupu i sprzedaży porzeczki czerwonej.

W tej grupie zakładów pobrano 9 próbek, w tym 2 próbki zdyskwalifikowano– suplementy diety. Wydano 4 decyzje administracyjne, w tym 3 decyzje o wykreśleniu zakładu z rejestru w związku ze złożonymi wnioskami o wykreśleniu zakładu z rejestru.

Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Kontrolę w zakresie oceny sposobu żywienia przeprowadzono w Domu Pomocy Społecznej w Czarnem w którym pobrano próbkę posiłku obiadowego do badania w kierunku zawartości białka, tłuszczu, soli oraz wartości energetycznej oraz oceniono jadłospis dekadowy. Ocenę przeprowadzono wykorzystując arkusz oceny dekadowej jadłospisów oraz program komputerowy Dieta 6d. Oceniając jadłospis dekadowy za pomocą arkusza oceny dekadowej uzyskano wynik prawidłowy. Natomiast badanie laboratoryjne posiłku wykazało za dużą zawartość soli – 8,2g. Przekazując ocenę żywienia wydano zalecenie o konieczności zmniejszenia ilości soli przy produkcji posiłków. Na podstawie dokonanej analizy posiłków zapotrzebowanie energetyczne, zawartość białka oraz tłuszczu jest zgodne z zaleceniami.

Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w zakładach produkcji i w obrocie:

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tej grupie pod nadzorem znajdują się 2 zakłady:

- Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Polstyr” sp. z o. o., ul. Koszalińska 4, 77– 300 Człuchów, który produkuje naczynia z tworzyw sztucznych m.in. pojemniki do przechowywania żywności oraz dzbanki z miarką. Podstawowymi tworzywami używanymi do produkcji tych naczyń jest polistyren oraz polipropylen. W roku 2022 przeprowadzono kontrolę sanitarną tematyczną dot. oceny surowców stosowanych do produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono niezgodności. Podczas kontroli pobrano do badania 2 pojemniki do przechowywania żywności w kierunku migracji specyficznej oraz globalnej. Próbkę zgodne z wymaganiami.
- STEC– KARTON sp. z.o.o. ul. Koszalińska 25, 77– 300 Człuchów, którego zakres działalności oparty jest o produkcję i sprzedaż opakowań tekturowych do pośredniego kontaktu z żywnością.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością 11 w tym

– Hurtownie 1

– Sklepy 10

Interwencje i skargi konsumentów/organizacji

Tab. Interwencje/skargi konsumentów/organizacji

Grupy obiektów/ rodzaje żywności	Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba interwencji, skarg konsumentów/organizacji na działanie obiektów znajdujących się pod nadzorem	Zasadność interwencji/skarg konsumentów w %
Produkcja żywności	119	0	6/12 50%
Obrót żywnością	287	6	
Żywnienie zbiorowe otwarte	96	3	
Żywnienie zbiorowe zamknięte	75	3	
Suplementy diety, żywność dla określonych grup, żywność wzbogacana (produkcja i obrót)	5	0	
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (produkcja i obrót)	13 w tym 2 zakłady produkcyjne	0	

Liczba zarejestrowanych interwencji w roku 2022 w sekcji Higieny Żywności wyniosła 14, w tym dwa przypadki dotyczyły zakładów prowadzących działalność na terenie powiatu chojnickiego. Zgodnie z kompetencją miejscową 2 interwencje przekazano do PPIS w Chojnicach. Interwencje dotyczyły głównie zastrzeżeń, co do braku zachowania właściwego stanu higienicznego zakładu oraz środków spożywczych znajdujących się w obrocie po upływie terminu przydatności do spożycia, dat minimalnych trwałości oraz warunków ich przetrzymywania. Zarejestrowano 2 interwencje zgłoszone przez osadzonych Zakładu Karnego w Czarnem mających zastrzeżenia co do jakości

otrzymywanych posiłków oraz zawartych w nich surowców. Przeprowadzone kontrole interwencyjne w bloku żywienia Zakładu Karnego nie potwierdziły powyższych zażeń.

Na każdy wniosek udzielono pisemnej odpowiedzi w zakresie przeprowadzonych wyników kontroli.

5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Sekcja Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarnej– Epidemiologicznej w Człuchowie realizuje kierunki działań prozdrowotnych w oparciu o Ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 195 ze zm.), zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia oraz potrzeby środowiska lokalnego wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Rok 2022 postawił przed pracownikami Inspekcji Sanitarnej kolejne wyzwania. Intensywna walka z koronawirusem, konflikt zbrojny w Ukrainie, liczna grupa uchodźców wojennych wymusiły szczególne działania pracowników pionu Promocji Zdrowia. Odpowiadając na potrzeby wynikające z sytuacji epidemiologicznej oraz społecznej realizowano działania zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia zmierzające do walki z koronawirusem, uwzględniając jednocześnie obowiązek realizacji działań profilaktycznych obejmujących szerokie spektrum chorób zagrażających społeczeństwu polskiemu, a także obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Polski.

Działalność oświatowo – zdrowotna realizowana jest w celu kształtowania odpowiednich postaw oraz zachowań prozdrowotnych. Opiera się na inicjowaniu i wytyczaniu kierunków działań zmierzających do zapoznania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniu zasad higieny, zdrowego stylu życia, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo– zdrowotnej prowadzonej przez placówki nauczania i wychowania.

Grupę odbiorców stanowi społeczność lokalna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych, młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, rodziców i opiekunów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych.

5.1 Realizacja interwencji programowych

Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Główny cel programu

Edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 3 szkołach podstawowych.

Liczba uczestników programu

W programie uczestniczyło 353 uczniów.

Liczba wizytacji:

W 2022 roku przeprowadzono 2 wizytacje w ramach oceny realizacji programu „Trzymaj Formę!”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trudności spowodowane epidemią koronawirusa SARS- CoV- 2 znacząco wpłynęły na zasięg programu „Trzymaj Formę!” w powiecie człuchowskim. W XVI edycji programu udział wzięły 3 szkoły podstawowe. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych w klasach V- VIII. Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatorów szkolnych przy współudziale pracownika sekcji Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży oraz zaproszonych specjalistów, w tym: dietetyków, trenerów, sportowców, pielęgniarek oraz rodziców i kadry pedagogicznej.

Promocja programu „Trzymaj Formę!” w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono 2 posty w ramach promocji programu „Trzymaj Formę!” Liczba odbiorców postu: 138 osób.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Główny cel programu

Zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Liczba szkół realizujących program

W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 7 przedszkolach.

Liczba uczestników programu

W programie uczestniczyło 284 dzieci w wieku 5- 6 lat oraz 50 rodziców.

Liczba wizytacji:

W 2022 roku przeprowadzono 2 wizytacje w ramach oceny realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba szkoleń

W 2022 roku przeprowadzono 2 szkolenia dla koordynatorów przedszkolnych w ramach przygotowania placówki do realizacji programu. Liczba odbiorców: 2 koordynatorów.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” był realizowany w powiecie człuchowskim po raz drugi i cieszy się coraz większym zainteresowaniem dyrektorów przedszkoli i oddziałów przedszkolnych.

Przedszkola zrealizowały program zgodnie z założeniami, rozszerzając zajęcia o dodatkowe działania, takie jak: przygotowywanie zdrowych posiłków z ekologicznych produktów, prowadzenie hodowli nowalijek, sadzenie drzewek i roślin na terenie przedszkola, konkurs recytatorski o tematyce ekologicznej, konkurs piosenki ekologicznej, wycieczki w poszukiwaniu produktów ekologicznych, zwiedzanie gospodarstw ekologicznych, spotkania ze specjalistami.

Według koordynatorów przedszkolnych program „Skąd się biorą produkty ekologiczne” wzbudził duże zainteresowanie wśród dzieci, nauczycieli oraz rodziców i znacząco wzbogacił wszystkich odbiorców w doświadczenia i wiedzę w zakresie świadomości ekologicznej.

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Główny cel programu	Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.
Liczba szkół realizujących program	W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 5 przedszkolach, w tym 3 przedszkolach i 2 oddziałach przedszkolnych.
Liczba uczestników programu	W programie uczestniczyło 227 dzieci oraz 41 rodziców.
Liczba wizytacji:	W 2022 roku przeprowadzono 1 wizytację w ramach oceny realizacji programu „Czyste powietrze wokół nas”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najskuteczniejszym działaniem w dziedzinie profilaktyki chorób odtytoniowych jest zapobieganie palenia tytoniu. Dlatego też konieczne są interdyscyplinarne działania zmierzające do kształtowania prawidłowych postaw zdrowotnych od najmłodszych lat.

Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatorów szkolnych przy współudziale pracownika sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i zaproszonych gości. W udział w zajęciach zaangażowani są również rodzice i opiekunowie dzieci.

Program skierowany jest do dzieci 5– 6– letnich, jednak korzystają z niego również dzieci 3– 4– letnie oraz 7– latki. W ramach realizacji programu dzieci uczestniczą w zajęciach tematycznych, spotkaniach z gośćmi, quizach, konkursach i przedstawieniach.

Program obecny jest w przedszkolach z terenu powiatu człuchowskiego od wielu lat i wciąż oceniany jest przez koordynatorów przedszkolnych jako skuteczna metoda edukacji dzieci w zakresie szkodliwości palenia tytoniu.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Główny cel programu	Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego
Liczba szkół realizujących program	W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 2 szkołach podstawowych.
Liczba uczestników programu	W programie uczestniczyło 19 uczniów oraz 19 rodziców.
Liczba wizytacji:	W 2022 roku przeprowadzono 1 wizytację w ramach oceny realizacji programu „Bieg po zdrowie”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Po roku przerwy w realizacji programu „Bieg po zdrowie” spowodowanej koronawirusem SARS– CoV– 2 – program ponownie jest realizowany w powiecie człuchowskim. Założenia programowe są bardzo pozytywnie oceniane przez koordynatorów. Problem stanowi brak materiałów edukacyjnych.

Działania w ramach programu są realizowane przez koordynatorów szkolnych przy współudziale pracownika sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Programy edukacyjne „Podstępne WZW”, „Znamię! Znam je?”

Programy edukacyjne „Podstępne WZW”, „Znamię! Znam je?” są realizowane w ramach profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby oraz profilaktyki zachorowań na czerniaka. Programy zostały opracowane przy współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej Województwa Pomorskiego i Fundacji „Gwiazda Nadziei”.

„Podstępne WZW”

Główny cel programu	Upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób zakażonych.
Liczba szkół realizujących program	W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 2 szkołach ponadpodstawowych.
Liczba uczestników programu	W programie uczestniczyło 153 uczniów.
Liczba wizytacji:	W 2022 roku przeprowadzono 2 wizytacje w ramach oceny realizacji programu „Podstępne WZW”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

„Znamie! Znam je?”

Główny cel programu	Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat czerniaka, jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, zachęcanie do regularnych badań oraz przestrzeganie podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem.
Liczba szkół realizujących program	W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych.
Liczba uczestników programu	W programie uczestniczyło 523 uczniów.
Liczba wizytacji:	W 2022 roku przeprowadzono 3 wizytacje w ramach oceny realizacji programu „Znamie! Znam je?”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Koordynatorzy szkolni oceniają wysoko wartość merytoryczną programów „Podstępne WZW” oraz „Znamie! Znam je?”, jednak profilaktyka chorób skórnych wyraźnie cieszy się większym uznaniem. Wychowawcy doceniają otrzymywane materiały edukacyjne, jednak sygnalizują potrzebę nowych pomocy dydaktycznych.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych – „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” został opracowany w ramach projektu “Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego ze środków Szwajcarsko– Polskiego Programu Współpracy.

Główny cel programu	Ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym (15– 49 lat).
Liczba szkół realizujących program	W powiecie człuchowskim w roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Czarnem, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła branżowa – 1 • Liceum ogólnokształcące – 1
Liczba uczestników programu	W programie uczestniczyło 44 uczniów.
Liczba wizytacji:	W 2022 roku przeprowadzono 1 wizytację w ramach oceny realizacji programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Czarnem jest jedyną szkołą na terenie powiatu człuchowskiego, która wciąż realizuje program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Dzięki zaangażowaniu koordynatora szkolnego, program zostaje rozbudowany o bardziej atrakcyjne dla uczestników narzędzia, np. filmy edukacyjne, ćwiczenia warsztatowe. Pomimo trudności związanych z epidemią wywołaną koronawirusem SARS – CoV – 2 szkoła nieprzerwanie realizuje edukację zdrowotną z zakresu uzależnień na bardzo wysokim poziomie.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Działania profilaktyczne dotyczące zakażeń wirusem HIV są realizowane na podstawie *Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanego na lata 2022– 2026*. Założenia programu obejmują usprawnianie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV, edukację społeczeństwa oraz podjęcie wsparcia i opieki zdrowotnej dla osób zarażonych HIV i chorych na AIDS.

Główny cel programu	Głównym celem Programu jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz promowanie zachowań, które mają na celu zapobieganie zakażeniom HIV, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie; • zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS;
---------------------	--

- zwiększenie poziomu akceptacji społecznej wobec osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich.

Zasadnicze działania

Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”

15 grudnia 2022 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Człuchowie odbyła się XII Powiatowa Olimpiada wiedzy o HIV/AIDS i uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”. Konkurs skierowany był do klas VIII szkół podstawowych. Uczestnicy mieli za zadanie rozwiązać test wiedzy składający się z 45 pytań zamkniętych na temat HIV/AIDS i uzależnień od tytoniu i środków psychoaktywnych. Udział w Olimpiadzie wzięło 9 uczniów (laureaci etapu szkolnego) z terenu powiatu człuchowskiego.

Organizatorem Konkursu był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: Burmistrz Miasta Człuchów, Wójt Gminy Człuchów, Burmistrz Miasta i Gminy Debrzno, Wójt Gminy Koczala, Wójt Gminy Przechlewo, Wójt Gminy Rzeczenica.

Wszyscy uczestnicy Olimpiady otrzymali dyplomy oraz atrakcyjne nagrody. Sponsorami imprezy byli: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie, Wójt Gminy Człuchów, Burmistrz Miasta i Gminy Debrzno, Wójt Gminy Koczala, Wójt Gminy Przechlewo, Wójt Gminy Rzeczenica.

„Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”

„Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”

Informacja dotycząca realizacji zadania została zamieszczona na stronie [www.facebook.com](https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02HJJRtW7iZsV98UJaWBVv17CPfkkfNa9y5HH8K_gkzgMMMiMjhuFM1jaEUGLCoDU69l&id=100064518079987) dnia 15 grudnia 2022 r.:
[https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02HJJRtW7iZsV98UJaWBVv17CPfkkfNa9y5HH8K_gkzgMMMiMjhuFM1jaEUGLCoDU69l&id=100064518079987].

Poradnictwo dla osób zainteresowanych oraz dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych w ramach akcji profilaktycznych:

- Dni Gminy Czarne 2022 – profilaktyka zakażeń HIV. **Liczba odbiorców: 15 osób.**

Profilaktyka zakażeń HIV w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **11 postów** na temat profilaktyki zakażeń HIV i zwalczania AIDS (w tym informacje na temat obchodów „Światowego Dnia AIDS”).
Liczba odbiorców postu: 1800 osób.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci plakatów oraz ulotek tematycznych zostały przekazane bezpośrednio do **18 placówek** z prośbą o dalszą dystrybucję. Materiały trafiły m.in. do: jednostek samorządu terytorialnego, szkół, ośrodków wychowawczych, placówek wsparcia, świetlic wiejskich, uczestników wypoczynku letniego. **Liczba odbiorców: 1100 osób.**

W związku z wojną trwającą na terenie Ukrainy i ogromną liczbą uchodźców przebywających w Polsce materiały informacyjne na temat HIV/AIDS były dystrybuowane ze szczególnym uwzględnieniem odbiorców pochodzenia ukraińskiego.

5.2 Realizacja interwencji nieprogramowych

1. Monitorowanie przestrzegania zapisów ustawy antytytoniowej

Monitorowanie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2021 poz. 276 ze zm.).

Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Gdańsku przesyłane są miesięczne sprawozdania dotyczące przestrzegania zakazu palenia w przedsiębiorstwach, podmiotach leczniczych, jednostkach organizacyjnych systemu oświaty, jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, zakładach pracy, obiektach kultury i wypoczynku, lokalach gastronomiczno– rozrywkowych, obiektach służących obsłudze podróżnych, pomieszczeniach obiektów sportowych i innych pomieszczeniach użytku publicznego na podstawie informacji uzyskanych podczas kontroli ww. obiektów od pracowników Sekcji: Epidemiologii, Higieny Pracy, Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku, Higieny Komunalnej oraz Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży.

Ilość przeprowadzonych kontroli

W 2022 r. zostały przeprowadzonych 366 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Profilaktyka palenia tytoniu

a) Światowy Dzień Bez Tytoniu

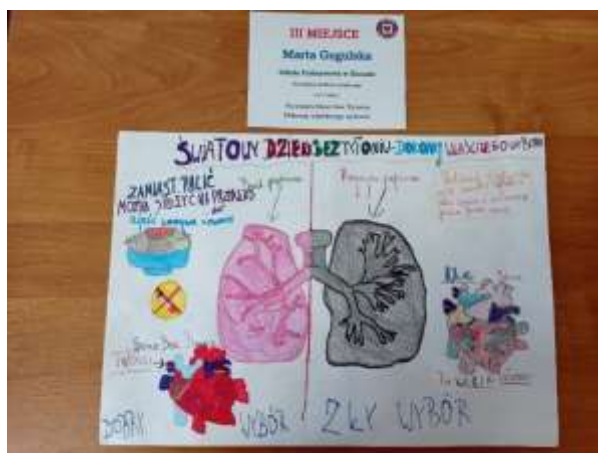
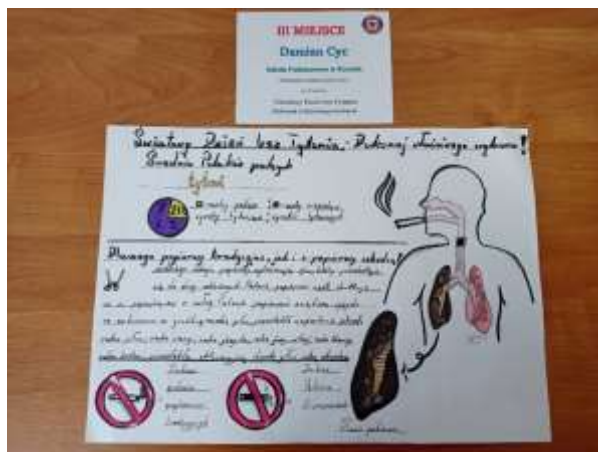
Powiatowy Konkurs Plastyczny pt. „Światowy Dzień bez Tytoniu – Dokonaj właściwego wyboru!”

Z okazji obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu odbył się powiatowy konkurs plastyczny dla uczniów klas IV– VI szkół podstawowych, którego celem było upowszechnienie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie i zgłoszenie pracy plastycznej, wykonanej dowolną techniką w formacie A3 (rysunek, malarstwo, wycinanki, wyklejanki, itp.).

Konkurs trwał **od 16 maja 2022 r. do 23 czerwca 2022 r.**

Udział w Konkursie wzięło **30 uczniów**, reprezentujących **5 szkół podstawowych** z terenu powiatu człuchowskiego.

Laureaci konkursu otrzymali dyplomy oraz atrakcyjne nagrody. Fundatorem nagród był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie.

Prace laureatów Powiatowego Konkursu Plastycznego
pt. „Światowy Dzień bez Tytoniu – Dokonaj właściwego wyboru!”

Informacja dotycząca realizacji zadania została zamieszczona na stronie [www.facebook.com](https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid025TNNcVCDHLHNHcsXK13DQhnlq7wz28uERWHKCQKAWDc8fhv4RH0Y3smo6B8GV7Wfl&id=478098392362803) dnia 21 czerwca 2022 r.:

Poradnictwo dla osób zainteresowanych oraz dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych w ramach akcji profilaktycznych.

Dni Gminy Czarne 2022 – profilaktyka chorób odtytoniowych. **Liczba odbiorców: 20 osób.**

Publikacja informacji na temat „Światowego Dnia bez Tytoniu

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **5 postów** na temat profilaktyki chorób odtytoniowych i szkodliwości palenia tytoniu. **Liczba odbiorców postów: 1654 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci plakatów oraz ulotek tematycznych zostały przekazane **do 5 szkół podstawowych. Liczba odbiorców: 347 osób.**

b) Światowy Dzień Rzucania Palenia

Prelekcja dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Człuchowie

18 listopada 2022 r. odbyła się prelekcja dla uczniów LO w Człuchowie na podstawie prezentacji multimedialnej pt.: „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”. Zakres merytoryczny spotkania obejmował: dane statystyczne w Polsce i na świecie dot. palenia tytoniu; skład papierosów i e- papierosów; zjawisko palenia tytoniu wśród osób poniżej 18 roku życia; skutki zdrowotne palenia tradycyjnych papierosów; skutki zdrowotne wynikające z używania e- papierosa; korzyści wynikające z rzucenia palenia tytoniu; szkody psychospołeczne i materialne spowodowane paleniem tytoniu.

Udział w spotkaniu wzięło 40 osób.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia” – LO w Człuchowie

XII Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie” Uczestnicy mieli za zadanie zmierzyć się w teście wiedzy na temat HIV/AIDS i uzależnień. Zakres tematyczny obejmował m.in. skład chemiczny dymu tytoniowego, skutki palenia tytoniu, bierne palenie tytoniu. **Liczba odbiorców: 9 osób (laureaci etapu szkolnego).**

Publikacja informacji na temat „Światowego Dnia Rzucania Palenia”

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **4 posty** na temat profilaktyki chorób odtytoniowych i sposobów radzenia sobie z nałogiem. **Liczba odbiorców postów: 280 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 6 szkół ponadpodstawowych oraz 1 ośrodka szkolno–wychowawczego. Liczba odbiorców: 280 osób.

3. Profilaktyka uzależnień od alkoholu

- a) **XII Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”**
Uczestnicy mieli za zadanie zmierzyć się w teście wiedzy na temat HIV/AIDS i uzależnień. Zakres tematyczny obejmował m.in. skutki zdrowotne, psychiczne i społeczne spożywania, nadużywania alkoholu. Łączna liczba odbiorców 9 osób (laureaci etapu szkolnego).
- b) Poradnictwo dla osób zainteresowanych oraz dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych w ramach akcji profilaktycznych:
Dni Gminy Czarne 2022 – promocja uzależnień od alkoholu, zatruc alkoholom. **Liczba odbiorców: 30 osób.**

Profilaktyka uzależnień od alkoholu w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **3 posty** na temat profilaktyki uzależnień od alkoholu. **Liczba odbiorców postów: 358 osób.**

- c) Profilaktyka zatruc środkami zastępczymi – „Dopalacze”

W ramach działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, Powiatowa Stacja Sanitarno– Epidemioologiczna w Człuchowie w 2022 roku prowadziła działania edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

- a) **Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”.**
Uczestnicy mieli za zadanie zmierzyć się w teście wiedzy na temat HIV/AIDS i uzależnień. Zakres tematyczny obejmował m.in. rodzaje narkotyków, dopalaczy oraz skutki zdrowotne ich zażywania. **Udział w naradzie wzięło 9 osób** (laureaci etapu szkolnego).
- b) Poradnictwo dla osób zainteresowanych oraz dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych w ramach akcji profilaktycznych:
Dni Gminy Czarne 2022 – profilaktyka zatruc środkami zastępczymi. **Liczba odbiorców: 20 osób.**
- c) Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno–edukacyjnych w roku szkolnym 2022/2023. Jednym z punktów spotkania była profilaktyka zatruc środkami zastępczymi, w tym ustalenie wspólnych działań poprzez współpracę szkół z Powiatową Stacją Sanitarno–Epidemioologiczną w Człuchowie oraz Komendą Powiatową Policji w Człuchowie. Udział w naradzie wzięło 8 osób.

Narada pedagogów szkół ponadpodstawowych w PSSE w Człuchowie

Profilaktyka zatruć środkami zastępczymi oraz narkotykami w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **2 posty** na temat profilaktyki zatruć środkami zastępczymi/narkotykami. **Liczba odbiorców postów: 200 osób.**

Pracownik sekcji Promocji Zdrowia jest w stałym kontakcie z wychowawcami, pedagogami, dyrektorami szkół oraz kierownikami obozów letnich/zimowych w powiecie człuchowskim w ramach współrealizacji działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki zatruć substancjami psychoaktywnymi.

4. Światowy Dzień Zdrowia

Turniej szkolny ph. „Nasza planeta, nasze zdrowie”

8 kwietnia 2022 roku w Liceum Ogólnokształcącym w Człuchowie odbył się Turniej szkolny pod hasłem **„Nasza planeta, nasze zdrowie”** zorganizowany przez PSSE w Człuchowie oraz LO w Człuchowie w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia.

Przed rozpoczęciem Turnieju została wygłoszona prelekcja przez pracownika sekcji Promocji Zdrowia na temat wpływu zmian klimatycznych na zdrowie ludzi.

Turniej obejmował 3 etapy:

Quiz wiedzy o zdrowiu. Wybór najlepszego plakatu ph. „Światowy Dzień Zdrowia” i przedstawienie wyników przez pracownika sekcji Promocji Zdrowia PSSE w Człuchowie. Rozgrywki sportowe.

Plakaty przygotowane przez uczniów LO w Człuchowie – Turniej szkolny „Nasza planeta, nasze zdrowie”

Każdy z etapów był nadzorowany przez jury a liczba zsumowanych punktów zdecydowała o wygranej. Uczestnicy otrzymali nagrody w postaci kubków, odblasków – pozyskanych od prywatnych sponsorów. W Turnieju udział wzięło 33 uczniów (klasy I, II,III).

Turniej szkolny „Nasza planeta, nasze zdrowie” – LO w Człuchowie

Promocja obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **2 posty** na temat obchodów „Światowego Dnia Zdrowia”. **Liczba odbiorców postu: 337 osób.**

5. Promocja zdrowego stylu życia

Promocja zdrowego stylu życia

Przez cały rok w mediach społecznościowych prowadzona była akcja informacyjna mająca na celu szeroko rozumianą promocję zdrowia w oparciu o zbilansowaną dietę i aktywność fizyczną. Zakres tematyczny zamieszczonych informacji obejmuje: bezpieczeństwo żywności, zalety jedzenia warzyw i owoców, prawidłowe nawodnienie organizmu, suplementy diety, prawidłowe przechowywanie żywności, wpływ diety i aktywności fizycznej na zdrowie jednostki, niedożywienie, niedowaga i otyłość itp.

Promocja zdrowego stylu życia w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **17 postów** na temat promocji zdrowego stylu życia. **Liczba odbiorców postów: 1800 osób.**

Poradnictwo dla osób zainteresowanych oraz dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych w ramach akcji profilaktycznych:

Dni Gminy Czarne 2022 – promocja zasad zdrowego trybu życia, zbilansowanej diety, promowania aktywności fizycznej. **Liczba odbiorców: 20 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek w języku polskim i ukraińskim zostały przekazane tematycznych zostały przekazane do: jednostek samorządu terytorialnego, placówek oświatowo– wychowawczych. **Liczba odbiorców: 150 osób.**

6. Profilaktyka cukrzycy

Prelekcja dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Człuchowie

14 listopada 2022 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Cukrzycy przeprowadzono prelekcję na podstawie prezentacji multimedialnej. Udział w zajęciach wzięło **35 uczniów** klas III Zespołu Szkół Technicznych w Człuchowie. Uczestnikom zostały przekazane tematyczne materiały informacyjno–edukacyjne.

Światowy Dzień Cukrzycy w ZST w Człuchowie

Profilaktyka cukrzycy w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **4 posty** na temat profilaktyki cukrzycy. **Liczba odbiorców postów: 761 osób.**

7. Profilaktyka chorób brudnych rąk

Profilaktyka chorób brudnych rąk w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **6 postów** na temat profilaktyki chorób brudnych rąk. **Liczba odbiorców postów: 886 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek w języku polskim i ukraińskim zostały przekazane tematycznych zostały przekazane do: jednostek samorządu terytorialnego, placówek oświatowo–wychowawczych. **Liczba odbiorców: 150 osób.**

8. Profilaktyka zatruc grzybami

Dzięki nowym pomocom dydaktycznym w postaci modeli grzybów profilaktyka zatruc grzybami stała się jeszcze bardziej efektywna.

W ramach profilaktyki zatruc grzybami zrealizowano 4 **prelekcje** z elementami zajęć warsztatowych. Zajęcia zostały zrealizowane dla uczestników:

- ZHR Okręg Małopolski – Szczep Arkona 18, obóz pod namiotami nad jeziorem Bardze Duże, leśnictwo Jeziorno (lipiec 2022);
- Klub Sportowy YETI, obóz pod namiotami w Rzewnicy (lipiec 2022);
- Zespół Szkół w Rzeczenicy – Szkoła Podstawowa w Rzeczenicy (wrzesień 2022);
- Zakład Aktywności Zawodowej w Czarnem (październik 2022).

Łączna liczba odbiorców: 284 osoby.

W ramach prelekcji omówiono cechy charakterystyczne najczęściej występujących grzybów w Polsce oraz najczęściej mylonych grzybów jadalnych z trującymi.

Zajęcia z profilaktyki zatruc grzybami – obóz pod namiotami nad jeziorem Bardze Duże

Zajęcia z profilaktyki zatruc grzybami – ZAZ Czarne

Zajęcia z profilaktyki zatruc grzybami – SP w Rzeczenicy

Profilaktyka zatruc grzybami w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **5 postów** na temat profilaktyki zatruc grzybami. **Liczba odbiorców postów: 700 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane uczestnikom prelekcji

9. Profilaktyka grypy

Profilaktyka grypy w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **7 postów** na temat profilaktyki grypy. **Liczba odbiorców postów: 850 osób.**

10. Promocja szczepień ochronnych

Promocja szczepień ochronnych w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono ogółem **19 postów** na temat promocji szczepień ochronnych, w tym:

- Szczepienia przeciw COVID– 19 – 9 postów;

- Europejski Tydzień Szczepień – 4 posty;
- Szczepienia ochronne: różyczka, odra, świnka, choroby tropikalne, grypa – 5 postów.

Łącznie: 18 postów. Liczba odbiorców: 1800 osób.

Pracownicy PSSE w Człuchowie w trakcie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych zachęcali do szczepień, przedstawiali korzyści z ich przyjęcia oraz informowali, gdzie znaleźć wiarygodne informacje.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek w języku polskim i ukraińskim zostały przekazane tematycznych zostały przekazane do: jednostek samorządu terytorialnego, placówek oświatowo– wychowawczych. **Liczba odbiorców: 150 osób.**

11. Profilaktyka raka piersi

Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym wśród kobiet. Rozpoznawany jest najczęściej u kobiet w wieku 50–69 lat, jednak rośnie liczba przypadków diagnozowanych wśród młodszych kobiet. U kobiet w wieku 20– 49 lat zachorowalność na raka piersi wzrosła prawie dwukrotnie w ciągu ostatnich 30 lat. W porę wykryte zmiany dają szansę na całkowite wyleczenie, dlatego tak ważna jest profilaktyka.

W ramach profilaktyki przeprowadzono **10 warsztatów** dla dziewcząt i kobiet na temat raka piersi. Zajęcia obejmowały część merytoryczną na podstawie prezentacji multimedialnej oraz część warsztatową na fantomach piersi do badania fizykalnego.

Zajęcia odbyły się w:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Przyjaciół Ziemi w Człuchowie (maj 2022);
- Zakład Aktywności Zawodowej w Czarnem (październik 2022);
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie (październik 2022);
- Zespół Szkół Agrobiznesu w Człuchowie (październik 2022);
- Zespół Szkół Społecznych w Człuchowie (listopad 2022);
- Zespół Szkół Sportowych w Człuchowie (listopad 2022);
- Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy w Człuchowie (listopad 2022);
- Zespół Szkół Technicznych w Człuchowie (listopad 2022);
- Liceum Ogólnokształcące w Człuchowie (listopad 2022);
- PSSE w Człuchowie Oddział Laboratoryjny (listopad 2022).

Łącznie udział w warsztatach wzięło 339 osób.

Profilaktyka raka piersi w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **6 postów** na temat profilaktyki raka piersi. **Liczba odbiorców postów: 748 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane uczestnikom prelekcji oraz do szkoły podstawowej.
Liczba odbiorców 40 osób.

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w LO
w Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w ZSA w
Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w SOSW
w Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w GOPS
w Przechlewie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w ZSS
w Człuchowie

Zajęcia warsztatowe z profilaktyki raka piersi w PSSE
Oddział Laboratoryjny w Człuchowie

12. Profilaktyka wszawicy

Wszawica jest wciąż powracającym problemem, zwłaszcza wśród najmłodszych, które nie potrafią jeszcze samodzielnie dbać o higienę osobistą. Przebywanie dzieci w skupiskach w przedszkolu, szkole, w czasie wspólnych zabaw sprzyja rozprzestrzenianiu się wszawicy.

W ramach zapobiegania wszawicy w maju 2022 roku przeprowadzono prelekcje w **3 placówkach** oświatowych:

- Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie ;
- Szkoła Podstawowa w Wyczechach;
- Szkoła Podstawowa w Czarnem.

W ramach zajęć omówiono z uczestnikami zjawisko pedikulozy, w tym przede wszystkim: sposoby zarażenia, sposoby leczenia, sposoby zapobiegania wszawicy. Dzieci na podstawie przedstawionych grafik tworzyły zbiór zasad, który należy przestrzegać w codziennym życiu, aby zapobiegać zarażeniu wszami.

Liczba odbiorców: 131 (uczniowie kl.0– III).

Zajęcia na temat profilaktyki wszawicy SP Czarne oraz SP Krzemieniewo

Profilaktyka wszawicy w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **1 post** na temat profilaktyki wszawicy. **Liczba odbiorców postów: 258 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane uczestnikom prelekcji na temat profilaktyki wszawicy.

13. Profilaktyka chorób odkleszczowych

W ramach profilaktyki chorób odkleszczowych przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkół podstawowych oraz uczestników zorganizowanego wypoczynku letniego. Zajęcia odbyły się dla młodzieży z obozów pod namiotami, zatem w środowisku gdzie zagrożenie ukąszeniem kleszcza jest wyjątkowo duże. Zadaniem objęto:

- Szkołę Podstawową w Wyczechach (maj 2022);
- ZHR Okręg Małopolski – Szczep Arkona 18. Obóz pod namiotami nad jeziorem Bardze Duże, leśnictwo Jeziorno (lipiec 2022);
- Klub Sportowy YETI. Obóz pod namiotami w Rzewnicy (lipiec 2022).

Łącznie udział w zajęciach na temat chorób odkleszczowych wzięło 176 osób.

Profilaktyka chorób odkleszczowych w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **4 posty** na temat profilaktyki chorób odkleszczowych. **Liczba odbiorców postów: 417 osób.**

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane uczestnikom prelekcji.

14. Profilaktyka zakażeń WZW

Profilaktyka WZW w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **3 posty** na temat „Światowego dnia WZW”. **Liczba odbiorców postów: 330 osób.**

15. Promocja wiedzy o antybiotykach

- a) Prelekcja dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Człuchowie

W ramach promocji wiedzy o antybiotykach 18 listopada 2022 r. przeprowadzono prelekcję na podstawie prezentacji multimedialnej pt. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”. Zadanie zrealizowane w ramach obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach. **Udział w prelekcji wzięło 40 osób – uczniowie klas IV.**

Promocja Wiedzy o Antybiotykach w LO w Człuchowie

b) Akcja informacyjna – „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

W listopadzie 2022 r. zostały wysłane pisma informacyjne dot. realizacji kampanii „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”. Pisma z prośbą o aktywne włączenie się w kampanię wraz z materiałami promocyjnymi zostały wysłane do **84 placówek** (7 jednostek samorządu terytorialnego, 38 placówek nauczania i wychowania, 32 placówek realizujących świadczenia zdrowotne, 7 ośrodków pomocy społecznej). **Szacowana liczba odbiorców – 420 osób.**

Promocja wiedzy o antybiotykach

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **8 postów** na temat promocji wiedzy o antybiotykach, w tym:

- „Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach” – 5 postów/ 653 odbiorców;
- „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach” – 3 posty/ 512 odbiorców.

Łączna liczba odbiorców postów: 1165 osób.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych zostały przekazane do: 9 placówek nauczania i wychowania. **Liczba odbiorców 320 osób.**

16. Zapobieganie chorobom skóry (UV)

W czasie największego ryzyka wynikającego ze wzmożonej ekspozycji na promienie słoneczne zostały przeprowadzone **2 prelekcje** na temat uchronienia się przed upałami i chorobami skóry. Omówiono stuki zdrowotne wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego (UV) oraz sposoby jak uchronić się przed innymi negatywnymi konsekwencjami nadmiernej ekspozycji na słońce. Przedstawiono zasady przebywania na słońcu i w czasie występowania wysokiej temperatury powietrza, w tym: odpowiedni ubiór, picie wody, stosowanie filtrów w kremem, noszenie okularów przeciwsłonecznych.

Zajęcia zostały przeprowadzone w:

- Szkole Podstawowej w Czarnem (maj 2022 r.);
- Klub Sportowy YETI, obóz pod namiotami – Kompleks Turystycznego w Rzewnicy (lipiec 2022 r.).

Łączna liczba odbiorców: 36 osób.

Zajęcia z profilaktyki chorób skórnych w SP w Czarnem

Profilaktyka chorób skóry

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **4 posty** na temat profilaktyki chorób skóry, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki czerniaka. **Liczba odbiorców postów: 533 osoby.**

17. Pierwsza pomoc przedmedyczna

Pierwsza pomoc przedmedyczna w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **1 post** na temat pierwszej pomocy przedmedycznej. **Liczba odbiorców postów: 245 osób.**

18. Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu człuchowskiego w czasie akcji „Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży” zostały przeprowadzone działania mające na celu zminimalizowanie niepożądanych zdarzeń podczas wypoczynku dzieci i młodzieży.

Poradnik „Bezpieczne Wakacje”

Przed rozpoczęciem wypoczynku dzieci i młodzieży zostały uaktualnione autorskie poradniki Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Człuchowie przekazywane uczestnikom wypoczynku zorganizowanego. „Bezpieczne Ferie” oraz „Bezpieczne Wakacje”, to wademekum, w których zostały przedstawione wskazówki, jak uchronić się przed niebezpieczeństwami w okresie zimowym i letnim.

Poradnik „Bezpieczne Wakacje” zawiera informacje pod hasłami: Promieniowanie UV Bezpieczna kąpiel, Zagrożenie kleszczami, Użądlenia owadów, Pedikuloza (wszawica), Zatrucia pokarmowe, Zatrucia grzybami, Bąblowica, Wścieklizna, Ukąszenie przez żmiję, Zasady bezpieczeństwa w czasie burzy, Barszcz Sosnowskiego, HIV/AIDS, Nowe narkotyki „dopalacze”, Pierwsza pomoc, Porady dla uczestników wycieczki zorganizowanej.

Poradnik „Bezpieczne Ferie” zawiera informacje na temat: Właściwy ubiór zimą; Bezpiecznej jazdy na sankach; Bezpiecznej zabawy śnieżkami; Niebezpieczeństw związanych z kuligiem; Bezpiecznej jazdy na nartach; Jazdy na łyżwach; Jak zachować się w przypadku; gdy załamie się pod nami lód; Jak pomóc osobie, która wpadła pod lód?; Niebezpieczeństwa związane ze zwisającymi sopłami lodu; Niebezpieczeństwa na drodze w czasie zimy; Jak uchronić się przed grypą?; Porady dla uczestników wycieczki zorganizowanej; Telefony alarmowe.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Poradniki były przekazywane wszystkim kierownikom kontrolowanych obozów. W ramach możliwości tematy były omawiane zarówno z wychowawcami, jak i młodzieżą.

- Poradnik „Bezpieczne Ferie” został przekazany uczestnikom 7 obozów/kolonii zimowego wypoczynku zorganizowanego. **Liczba odbiorców : 311 osób.**
- Poradnik „Bezpieczne Wakacje” został przekazany uczestnikom 11 obozów/kolonii zimowego wypoczynku zorganizowanego. **Liczba odbiorców : 876 osób**

Wypoczynek zimowy. Liczba wizytacji:

W 2022 roku przeprowadzono **7 wizytacji** w ramach oceny przedsięwzięć oświatowo– zdrowotnych prowadzonych dla uczestników wypoczynku zimowego. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wypoczynek letni. Liczba wizytacji:

W 2022 roku przeprowadzono **11 wizytacji** w ramach oceny przedsięwzięć oświatowo– zdrowotnych prowadzonych dla uczestników wypoczynku letniego. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uczestnicy wypoczynku brali udział w instruktażu zasad bezpiecznego wypoczynku zorganizowanego. Wszyscy kierownicy wypoczynku letniego, byli kontrolowani również w zakresie przestrzegania ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276).

Akcja profilaktyczna – zasady bezpiecznego wypoczynku – Quiz

25 lipca 2022 r. uczestnicy Klubu Sportowego YETI uczestniczyli w quizie w ramach akcji profilaktycznej na temat zasad bezpiecznego wypoczynku. Dzieci i młodzież podzielona na grupy wiekowe brała udział konkursie wiedzy

odpowiadając na pytania z zakresu zasad bezpieczeństwa w okresie letnim oraz zasad higieny osobistej i higieny żywności. **Liczba odbiorców: 100 osób.**

Akcja profilaktyczna – Klubu Sportowego YETI zasady bezpiecznego wypoczynku Klubu Sportowego YETI
Prelekcja dla uczestników zorganizowanego wypoczynku letniego nt. bezpieczeństwa w czasie burzy

27 lipca 2022 r. przeprowadzono prelekcję dla uczestników obozu pod namiotami i kempingu Kompleksu Turystycznego w Rzewnicy. Omówiono z młodzieżą zasady bezpieczeństwa w czasie burzy w otwartej przestrzeni.

Udział w pogadance wzięło 20 osób w wieku 13– 16 lat.

Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **45 postów** na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem w czasie letnim. **Liczba odbiorców postów: 1800 osób.**

19. Promocja zdrowia psychicznego

Promocja zdrowia psychicznego w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **6 postów** na temat promocji zdrowia psychicznego, w tym: zapobiegania depresji, samobójstwom, zaburzeń odżywiania itp.. **Liczba odbiorców postów: 855 osób.**

20. Profilaktyka zakażeń koronawirusem

Pierwsze miesiące 2022 roku działalność PSSE w Człuchowie skupiała się głównie na zadaniach związanych ze zwalczaniem epidemii wywołanej koronawirusem SARS– CoV– 2. Profilaktyka zakażeń koronawirusem na podstawie zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwa Zdrowia w oparciu o aktualną sytuację epidemiologiczną odbywała się głównie za pomocą mediów społecznościowych.

Profilaktyka zakażeń koronawirusem w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **16 postów** dot. tematyki koronawirusa. **Liczba odbiorców postów: 1800 osób.**

W czasie działań przeciwepidemicznych pracownicy sekcji Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży byli w stałym kontakcie z dyrektorami placówek oświatowo– wychowawczych. Na bieżąco udzielali porad dotyczących działań zapewniających bezpieczeństwo uczniów i wychowawców oraz koordynowali odbywanie kwarantanny/izolacji uczniów, nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi szkoły.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek w języku polskim i ukraińskim zostały przekazane tematycznych zostały przekazane do: jednostek samorządu terytorialnego, placówek oświatowo– wychowawczych. **Liczba odbiorców: 150 osób.**

21. Higiena i bezpieczeństwo żywności

Kampania „Wybieram bezpieczną Żywność”

Kampania „Wybieram bezpieczną żywność” jest efektem współpracy Głównego Inspektoratu Sanitarnego z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności. Kampania ma na celu uświadomienie konsumentom, jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Ma ona również pomóc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących codziennych wyborów żywieniowych.

W ramach realizacji założeń Kampanii PSSE w Człuchowie zorganizowało **4 spotkania** promocyjne, na których przedstawiono materiały kampanijne. Spotkania odbyły się w październiku 2022 r.:

- Zakład Aktywności Zawodowej w Czarnem;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przechlewie;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Polnicy;
- Pedagogzy szkół ponadpodstawowych.

Łącznie udział w spotkaniach wzięło 70 osób.

Uczestnikom zostały przekazane materiały kampanijne.

Promocja Kampanii „Wybieram bezpieczną żywność” w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **14 postów** dot. kampanii „Wybieram bezpieczną żywność”. **Liczba odbiorców postów: 1341 osób.**(1341 – liczba zadeklarowana w sprawozdaniu).

Kampania „Wybieram bezpieczną Żywność” – ZAZ w Czarnem

22. Profilaktyka osteoporozy

OSTEOPOROZA

Normalna kość

Kość dotknięta osteoporozą

Profilaktyka chorób jamy ustnej w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **1 post** na temat Światowego Dnia Osteoporozy. **Liczba odbiorców postów: 197 osób.**

23. Narada szkoleniowa dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno– edukacyjnych w I semestrze roku szkolnego 2022/2023 z udziałem przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie

21 października 2022 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej odbyła się narada szkoleniowa dla pedagogów szkolnych dot. organizacji działań profilaktyczno– edukacyjnych w I semestrze roku szkolnego 2022/2023. Tematyka spotkania obejmowała:

- Realizację interwencji programowych „Podstępne WZW”, „Znamie! Znam je?” oraz „ARS, czyli jak dbać o miłość?”;
- Plan współpracy w ramach profilaktyki i promocji zdrowia w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym:
 - profilaktyka „środków zastępczych”;
 - profilaktyka zakażeń HIV;
 - profilaktyka zagrożeń związanych z piciem napojów energetycznych;
 - profilaktyka antynikotynowa;
 - profilaktyka nowotworowa;
 - obchody Światowego Dnia Cukrzycy;
 - obchody Światowego Dnia Zdrowia.
- Przekazanie materiałów edukacyjno– profilaktycznych oraz programowych.

W naradzie wzięło udział 7 pedagogów szkół ponadpodstawowych oraz nadkom. Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie.

Narada dla pedagogów szkół ponadpodstawowych dot. organizacji działań profilaktyczno– edukacyjnych

24. „Szkoła Promująca Zdrowie”

Program obecny jest w Polsce już od lat 90- tych, jednak zauważono potrzebę jego odświeżenia i ujednolicenia zasad tworzenia szkół promujących zdrowie. W roku szkolnym 2016/2017 Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Człuchowie nawiązała współpracę z Kuratorium Oświaty w Gdańsku w celu promowania koncepcji szkoły promującej zdrowie. Koncepcja ta zakłada, że promocja zdrowia w szkołach, to wszelkie działania podejmowane w celu ochrony i poprawy zdrowia wszystkich członków społeczności szkolnej. Istotą Szkoły Promującej Zdrowie jest całościowe podejście do promocji zdrowia w szkole, które jest znacznie szersze niż realizacja programów edukacyjnych dotyczących różnych aspektów zdrowia. Przystąpienie do sieci to proces długofalowy, który uwieńczony zostaje otrzymaniem przez szkołę Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie.

Powiatowa Stacja Sanitarno– Epidemiologiczna w Człuchowie prowadzi działania koordynacyjne i promocyjne w celu rozwoju sieci szkół i przedszkoli promujących zdrowie w powiecie człuchowskim.

Szkoły Promujące Zdrowie w powiecie człuchowskim:

- Zespół Szkół Technicznych w Człuchowie – Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Zespół Kształcenia i Wychowania w Koczale – Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Szkoła Podstawowa w Rychnowach – okres przygotowawczy;
- Zespół Szkół w Rzeczenicy – okres przygotowawczy;
- Szkoła Podstawowa Sportowa w Człuchowie – okres przygotowawczy;
- Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Człuchowie – okres przygotowawczy;
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Karnowskiego w Chojnicach – Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie;
- Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny Ps. Inka w Czarnem – okres przygotowawczy;
- Powiatowa Bursa dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach – Wojewódzki Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie.

Przedszkola Promujące Zdrowie w powiecie człuchowskim:

Przedszkole Gminne w Czarnem – przynależność do wojewódzkiej sieci szkół promujących zdrowie.

W 2022 roku odbyły się narady/szkolenia z koordynatorami szkolnymi programu:

- Narady z koordynatorem szkolnym Zespołu Szkół Kształcenia i Wychowania w Koczale – 2 osoby (czerwiec 2022 oraz wrzesień 2022 r.);

- Szkolenie dla zespołu ds. promocji zdrowia w Szkole Podstawowej w Czarnem – 3 osoby (maj 2022).

Kolejnym sukcesem w zakresie rozwijania Szkół Promujących Zdrowie jest pozytywne rozpatrzenie wniosku o prolongatę Zespołu Szkół Kształcenia i Wychowania w Koczale i otrzymanie Certyfikatu Wojewódzkiego Szkoły Podstawowej w Koczale na okres 5 lat.

Pracownik pionu Promocji Zdrowia był w stałym kontakcie z koordynatorami szkolnymi/przedszkolnymi udzielając konsultacji i przekazując bieżące informacji dot. programu „Szkoła Promująca Zdrowie” i „Przedszkole Promujące Zdrowie”. Ponadto koordynator rejonowy brał udział w naradach i kapitulach organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

25. Akcja profilaktyczna – Dni Gminy Czarne

4 czerwca 2022 roku w Czarnem Powiatowa Stacja Sanitarno– Epidemiologiczna w Człuchowie zorganizowała **punkt konsultacyjno– edukacyjny** w trakcie trwania Dni Gminy Czarne. Wśród uczestników prowadzono edukację zdrowotną w zakresie:

- uzależnień od tytoniu;
- uzależnień od alkoholu;
- profilaktyki zatruc środkami zastępczymi;
- zapobiegania wysokiemu ciśnieniu krwi i jego powikłaniom;
- profilaktyki HIV/AIDS;
- profilaktyki chorób odkleszczowych;
- promocja szczepień ochronnych;
- promocja zasad zdrowego trybu życia, zbilansowanej diety, promowania aktywności fizycznej. Z konsultacji skorzystało około 50 osób.
- Ponadto pracownicy PSSE Człuchów wykonali:
- pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu – 20 osób,
- symulacji stanu nietrzeźwości – 30 osób.

Kolportaż materiałów edukacyjnych: profilaktyka chorób odtytoniowych, profilaktyka zatruc środkami zastępczymi, profilaktyka zakażeń HIV, profilaktyka chorób odkleszczowych, promowanie zasad zdrowego stylu życia, promowanie szczepień ochronnych.

Akcja profilaktyczna – Dni Gminy Czarne

Akcja profilaktyczna – Dni Gminy Czarne

26. Profilaktyka ukierunkowana uchodźców wojennych z Ukrainy

Rok 2022 był trudny nie tylko ze względu na żniwa zbierane przez wirusy, ale również ze względu na trwającą wojnę w Ukrainie. Otwarcie granic i gesty solidarności Polaków w stronę naszych sąsiadów przelożyły się na nagły przypływ osób z Ukrainy. W obliczu tylu ludzkich tragedii należy pamiętać, że troska o drugiego człowieka powinna być kompleksowa. Państwowa Inspekcja Sanitarna przygotowała materiały inoformacyjno– edukacyjne w języku ukraińskim, które były dystrybuowane w powiecie człuchowskim.

Dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych

Materiały w postaci ulotek tematycznych w języku polskim i ukraińskim zostały przekazane do 11 placówek wspierających osoby z Ukrainy, w tym do: samorządów terytorialnych, placówek oświatowo– wychowawczych, świetlic wiejskich.

Podstawowy zakres tematyczny przekazanych materiałów:

- Profilaktyka zakażeń HIV.
- Profilaktyka zakażeń koronawirusem;
- Profilaktyka zakażeń krztuścem, odrą, poliomyelitis;
- Profilaktyka WZW typu A;
- Profilaktyka chorób brudnych rąk;
- Promocja zdrowego stylu życia;
- Profilaktyka chorób odtytoniowych.

Szacowana liczba odbiorców poszczególnych materiałów: 150 osób.

Liczba odbiorców przypisana zgodnie z zakresem tematycznym.

Materiały profilaktyczne w języku polskim i ukraińskim w mediach społecznościowych

W 2022 r. na prowadzonym przez PSSE w Człuchowie portalu Facebook zamieszczono **10 postów** o wyżej wymienionej tematyce w języku polskim i ukraińskim.

27. Portal społecznościowy Facebook

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Człuchowie

Polubienia: 1,6 tys. • 1,7 tys. obserwujący

W 2022 roku niezmiennie realizowana była edukacja zdrowotna przez portal społecznościowy Facebook. Jest to niezastąpione narzędzie do prowadzenia działań profilaktycznych i promocyjnych ukierunkowanych na ogół społeczeństwa. W roku sprawozdawczym zostały opublikowane i udostępnione setki postów, które trafiły do tysięcy odbiorców. Stronę „obserwuje” **1800 osób**.

Podsumowanie

Ograniczenia wynikające z sytuacji epidemiologicznej i społecznej sprawiły, że rok 2022 był kolejnym wyzwaniem dla pracowników Inspekcji Sanitarnej. Realizacja działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia stanowiła ważny

element działalności całej inspekcji. Mimo tych wszystkich trudności udało się zrealizować wiele działań, nie tylko z zakresu profilaktyki zakażeń koronawirusem, ale szeroko rozumianej edukacji zdrowotnej na terenie całego powiatu.

Niestety wciąż obowiązujące obostrzenia w roku szkolnym 2021/2022 wpłynęły na ilość i jakość realizowanych programów profilaktycznych przez szkoły i przedszkola. Wznowienie działań przy ilości zaległości, które powstały w czasie epidemii nie jest proste. Trwają działania w celu zachęcenia szkół do zacieśnionej współpracy i powrotu do realizacji programów takich jak „Trzymaj Formę!”. Jednocześnie warto zauważyć, że wiele placówek mimo niesprzyjających okoliczności realizowało wiele treści o charakterze prozdrowotnym i angażowało się w działania PSSE w Człuchowie.

Pracownicy PSSE w Człuchowie są zespołem, który dokłada wszelkich starań, by w czasie wykonywania czynności służbowych, w tym kontrolnych, służyć wiedzą i wsparciem mieszkańcom powiatu człuchowskiego w zakresie profilaktyki zdrowia.

6. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO– WYCHOWAWCZYCH

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami m.in:

- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji.

2022 roku objęto nadzorem 41 placówek oświatowo –wychowawczych w tym:

- 9 – żłobków,
- 9 – przedszkoli/ innych form wychowania przedszkolnego,
- 8 – szkół podstawowych,
- 6 – zespołów szkół,
- 1 – placówka kształcenia ustawicznego,
- 1 – bursa,
- 1 – młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 1 – młodzieżowy ośrodek socjoterapii,
- 1 – placówka wsparcia dziennego,
- 2 – domy kultury,
- 2 – poradnie psychologiczno– pedagogiczne.

W 2022 roku zaplanowano 50 kontroli placówek stałych, wykonano z planu 41 oraz poza planem 12 kontroli (3 celem wydania opinii – 1 punkt przedszkolny, 1 nowy oddział przedszkolny w przedszkolu istniejącym, 1 niepubliczna poradnia psychologiczno– pedagogiczna, 3 przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, 1 sprawdzająca, 3 oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów), 2 interwencyjne.

Stan higieniczno– sanitarny oraz techniczny placówek

W celu uzyskania poprawy warunków higieniczno – sanitarnych oraz technicznych w placówkach oświatowo – wychowawczych wystawiono 6 decyzji administracyjnych merytorycznych, w tym 2 to decyzje prolongujące termin wykonania obowiązków. Wystawiono także 5 decyzji o opłacie za czynności kontrolne. Decyzje administracyjne na poprawę stanu wydane w 2022 roku – 4

1 szkoła podstawowa funkcjonująca samodzielnie – niewłaściwy stan higieniczno – sanitarny i techniczny części pomieszczeń szkoły – ściany, sufity, posadzki, pomieszczenia sanitarne dla uczniów,

1 zespół szkół – szkoła podstawowa – niewłaściwy stan higieniczno – sanitarny i techniczny pomieszczeń higieniczno– sanitarnych oraz pryszniców dla uczniów – ściany, posadzki, wyposażenie, nie zapewnione standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla chłopców – pisuary, brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach sanitarnych oraz pryszniców, niewłaściwy stan techniczny nawierzchni schodów w starym budynku szkoły w klatce schodowej, parkietu, ścian, sufitów, wentylacji w salce rekreacyjno – zastępczej.

1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy – niewłaściwy stan higieniczno – sanitarnego oraz techniczny ścian, sufitów w: salach dydaktycznych, sali komputerowej, siłowni, sali gimnastycznej, sali gier, brak aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w salach dydaktycznych, brak w miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw tablic informacyjnych, określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

internat

niewłaściwy stan higieniczno– sanitarny oraz techniczny – ścian, sufitów, podłóg, brak właściwego oświetlenia oraz osłon przy punktach świetlnych w większości pokoi mieszkalnych, brak właściwego wyposażenia świetlic: krzesła, szafy, komody, niewłaściwy stan techniczny ścian, posadzek w większości pomieszczeń sanitarnych, niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń sanitarnych i ich wyposażenia – stolarka drzwiowa kabin ustępowych, brodziki, umywalki, muszle sedesowe.

1 dom kultury niewłaściwy stan techniczny posadzki w holu przy ubikacjach ogólnodostępnych, podłogi w sali muzycznej, stolów w sali zajęć dla dzieci oraz nawierzchni dojść do budynku.

Warunki do utrzymania higieny

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania jest gwarancją utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz elementem profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniona była bieżąca woda, toalety zaopatrzone były w niezbędne środki czystości, a także instrukcje zasad i mycia rąk. Podczas kontroli każdorazowo przypomniano o bezwzględny obowiązkowi bieżącego zaopatrywania sanitariatów. Ogólny stan czystości i porządku w kontrolowanych pomieszczeniach sanitarnych nie budził zastrzeżeń.

Niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń sanitarnych stwierdzono w 1 szkole podstawowej, 1 zespole szkół, młodzieżowym ośrodku wychowawczym – wydano decyzje administracyjne oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii – wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego. Nie zapewniono standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla chłopców – pisuary w 1 zespole szkół (szkoła podstawowa).

Pomiary natężenia oświetlenia

W roku 2022 przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia przez firmy zewnętrzne w:

* 1 przedszkolu, 1 punkcie przedszkolnym, 1 poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Higiena procesu nauczania.

Oceniono tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych w 12 oddziałach w 10 placówkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości. We wszystkich placówkach uczniowie mają możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Badaniem objęto 3 szkoły podstawowe, 10 oddziałów, 165 uczniów. Waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia – 3 szkoły, 10 oddziałów, 86 uczniów. Waga tornistra szkolnego w zakresie 10% – 15 % masy ciała ucznia – 3 szkoły, 10 oddziałów, 59 uczniów. Waga tornistra szkolnego > 15% masy ciała ucznia – 3 szkoły, 8 oddziałów, 20 uczniów.

Warunki do pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych

W 11 szkołach uczniowie mają możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach, 3 posiadają inne miejsce – wydzielone półki w salach lekcyjnych.

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych

W 2022 roku oceniono dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci w 19 placówkach, w 25 oddziałach, liczba stanowisk pracy 412. W 1 placówce stwierdzono nieprawidłowości – wydano zalecenie pokontrolne.

Liczba placówek, w których stwierdzono nieodpowiednią temperaturę

Mając na uwadze higieniczne warunki pracy i pobytu uczniów i wychowanków, w czasie kontroli dokonywano pomiaru temperatury pomieszczeń (sale lekcyjne i sale zabaw) w sezonie grzewczym ; w 20 placówkach w 45 pomieszczeniach, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Liczba placówek, w których nie zapewniono właściwej wentylacji

W trakcie kontroli oceniano jakość powietrza w salach lekcyjnych, salach zajęć stosując miernik i rejestrator temperatury, wilgotności i stężenia dwutlenku węgla. Oceny dokonano w 45 pomieszczeniach 20 placówek. W 5 placówkach stwierdzono przekroczenia stężenia dwutlenku węgla, zalecono zwiększenie częstotliwości wietrzenia pomieszczeń. Brak właściwej wentylacji stwierdzono w 1 zespole szkół – szkoła podstawowa (pomieszczenia higieniczno – sanitarne).Wydano decyzje administracyjną.

Ocena w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu

W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że wszystkie placówki realizują przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, t.j. respektowany jest w nich całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych, także e–papierosów, co deklarowali dyrektorzy placówek oraz umieszczone w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne.

Nadzór nad przebiegiem wypoczynku letniego i zimowego

W 2022 r. w elektronicznej bazie MEN zgłoszono 110 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży na terenie powiatu człuchowskiego. Skontrolowano ogółem 57 turnusów. Liczba uczestników wypoczynku w skontrolowanych turnusach – 2972.

W czasie trwania wypoczynku letniego dzieci i młodzieży zanotowano 46 zachorowań i 9 urazów, nie zanotowano zatruc pokarmowych, wypadków.

Została wydana 1 decyzja o opłacie za czynności kontrolne, na organizatora obozu (brak osłon przy punktach świetlnych w pokojach mieszkalnych, przepalone jarzeniówki w korytarzach komunikacyjnych, nie zachowany odstęp między łózkami, pojemniki na odpady ustawione w odległości mniejszej niż 10 m od drzwi budynku). Stan higieniczno – sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

7. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Nadrzędnym celem Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Człuchowie jest spełnienie oczekiwań klientów poprzez zapewnienie profesjonalnych usług badawczych w obszarze zdrowia publicznego.

Laboratorium deklaruje bezstronność, poufność i rzetelność świadczonych usług oraz postępowanie zgodnie z wymaganiami przepisów prawa i aktualnych norm.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie prowadzi badania w swojej siedzibie stałej przy ul. Wincentego Witosa 1. W jego strukturze organizacyjnej wyróżniamy Laboratorium Bakteriologii oraz Laboratorium Badania Wody i Żywności.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie wchodzi w skład zintegrowanego systemu laboratoriów badawczych dla województwa pomorskiego i wykonuje badania dla potrzeb

powiatu człuchowskiego i chojnickiego w ramach nadzoru sanitarnego oraz zleceń klientów. Badania mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne wykonywane w laboratorium mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez monitorowanie jakości wody i żywności oraz wykrywanie zagrożeń epidemiologicznych.

Laboratorium Badania Wody i Żywności pobiera próbki oraz prowadzi badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody na pływaniach, wody z kąpielisk i z miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

Określane jest stężenie związków chemicznych (azotany, azotyny, jon amonowy, żelazo, mangan, wapń, magnez, twardość ogólna, siarczany, chlorki, chlor wolny i związany), parametry fizyczne wody (pH, redox, utlenialność, przewodność elektryczna właściwa, mętność, barwa, smak i zapach) oraz poziom zanieczyszczeń mikrobiologicznych (bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, gronkowce koagulazododatnie, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów, *Legionella*). W/w parametry mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia, dlatego badania i pomiary wykonywane w Oddziale Laboratoryjnym PSSE pozwalają na utrzymanie właściwej jakości wody wodociągowej, wody z kąpielisk oraz wody na pływaniach, zgodnej z wymaganiami rozporządzeń.

Wszystkie metody poboru i badań wody są zwalidowane i akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji.

Laboratorium Badania Wody i Żywności prowadzi również mikrobiologiczne badania żywności, pasz dla zwierząt oraz badania wymazów ze środowiska produkcji środków spożywczych (z powierzchni roboczych, ze sprzętu i z rąk personelu). Oznaczane parametry to: obecność *Salmonella*, obecność i liczba *Listeria monocytogenes*, liczba *Enterobacteriaceae*, liczba gronkowców koagulazododatnich, liczba bakterii grupy coli i *Escherichia coli*, obecność *Bacillus cereus*, ogólna liczba drobnoustrojów, obecność drożdży i pleśni. Wyżej wymienione metody badań są zwalidowane, objęte systemem zarządzania wg normy PN– EN ISO/IEC17025:2018– 02 i akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji.

Laboratorium Bakteriologii wykonuje badania materiałów i obiektów biologicznych dla potrzeb szpitala, gabinetów lekarskich i stomatologicznych oraz dla pacjentów indywidualnych. Laboratorium prowadzi:

- badania bakteriologiczne, serologiczne i wirusologiczne materiału klinicznego
- identyfikację patogenów niebezpiecznych wraz z określeniem ich lekooporności
- badania czystości mikrobiologicznej środowiska medycznego
- badania skuteczności procesów sterylizacji parą wodną oraz suchym, gorącym powietrzem.

Próbki przyjmowane do badań to:

- wymazy z gardła, z ucha, z oka, z nosa, z ran, ze zmian skórnych
- moczu – na posiew w kierunku ogólnej liczby bakterii
- płyny i treści z jam ciała (płyn mózgowo rdzeniowy, płyn z opłucnej, otrzewnej, płwocina)
- krew – na posiew ogólny

- kał – na badanie ogólne, w kierunku obecności Salmonella i Shigella, w kierunku Rota-, Adeno- i Norowirusów
- wymazy czystościowe z powierzchni i z rąk (środowisko medyczne)
- sporale A i S – biologiczne wskaźniki kontroli skuteczności procesu sterylizacji.

Metody badań stosowane w laboratorium objęte są systemem zarządzania i akredytowane przez PCA. Laboratorium Bakteriologii corocznie potwierdza swoje kompetencje w Centralnym Ośrodku Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej (wymóg rozporządzenia).

Oddział Laboratoryjny PSSE deklaruje, że wszystkie jego prace wykonywane są z należytą starannością, zgodnie z wiedzą i doświadczeniem w danej dziedzinie, metodami właściwymi dla przeznaczenia wyniku.

- Badania i pomiary wykonywane są w oparciu o aktualne normy metodyczne (polskie lub europejskie), wskazane w przepisach prawa.
- Stosowane wyposażenie pomiarowe jest nadzorowane i okresowo wzorcowane w celu zapewnienia spójności pomiarowej.
- Badania wykonuje upoważniony personel posiadający właściwe kompetencje – wykształcenie, przeszkolenie i doświadczenie.
- Wyniki badań są wiarygodne oraz przydatne dla oceny zgodności w obszarach regulowanych prawnie.

Kompetencje laboratorium potwierdzane są poprzez udział w krajowych i międzynarodowych programach badań biegłości lub porównań międzylaboratoryjnych.

W 2022 roku Oddział Laboratoryjny PSSE uczestniczył w badaniach biegłości organizowanych przez Centralny Ośrodek Badań w Diagnostyce Mikrobiologicznej, Gdańską Fundację Wody, LGC Standarts, biotechnikę NUSCANA Fapas, Sowa-med oraz Q-System Center.

Wszystkie wyniki badań biegłości uzyskane przez laboratorium w 2022 roku były zadawalające i potwierdziły kompetencje techniczne i personalne w zakresie jego działalności.

Od lipca 2011 roku Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie posiada Certyfikat akredytacji laboratorium badawczego **Nr AB 1274** potwierdzający prawidłowość systemu zarządzania, spełnienie wymagań normy PN- EN ISO/IEC 17025 oraz profesjonalny poziom wykonywanych badań.

Zakres akredytacji Oddziału Laboratoryjnego podany na stronie internetowej PCA obejmuje:

- mikrobiologiczne i fizykochemiczne badania wody do spożycia przez ludzi, wody na pływalniach, wody z kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz wody innej
- mikrobiologiczne badania żywności, pasz dla zwierząt oraz wymazów ze środowiska produkcji i obrotu żywnością
- mikrobiologiczne i wirusologiczne badania materiałów i obiektów biologicznych
- pobór próbek wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie corocznie przeprowadza ocenę działalności Oddziału Laboratoryjnego. Wyniki auditu przeprowadzonego w kwietniu 2022 roku były pozytywne i akredytacja laboratorium została utrzymana.

Od chwili powstania Oddziału Laboratoryjnego PSSE obserwuje się wzrost zainteresowania klientów usługami laboratorium.

Zestawienie działalności badawczej OL PSSE za rok 2022

Liczba zbadanych próbek	10 955
Liczba wykonanych badań	21 530
Liczba wykonanych oznaczeń	85 310

Oddział Laboratoryjny PSSE w Człuchowie deklaruje rzetelność, bezstronność i poufność świadczonych usług oraz ciągle doskonalenie swojej działalności. Budowanie zaufania klientów następuje poprzez terminową realizację zleczanych badań, wiarygodność i użyteczność wyników, bezpieczeństwo informacji oraz fachowe doradztwo. Okresowa analiza *Ankiety satysfakcji klientów* potwierdza dobrą współpracę z klientami.